

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพฤหัสบดีที่ 4 กรกฎาคม 2567 เวลา 09.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี นายปดิพัทธ์ สันติภาดา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม

(1) กระทู้ถาม

1.1 กระทู้ถามสดด้วยวาจา

1.1.1 กระทู้ถาม เรื่อง กรณีคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2567 เกี่ยวกับมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านภาคอสังหาริมทรัพย์และเรื่องอื่น ๆ โดย นายศุภณัฐ มินชัยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล ตั้งกระทู้ถามถาม นายกรัฐมนตรี

สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2567 มีมติเห็นชอบตามที่ นายภูมิธรรม เวชยชัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาการนายกรัฐมนตรี เสนอว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2567 เรื่องมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านภาคอสังหาริมทรัพย์เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับมหภาค ตลอดจนดึงดูดนักลงทุนขนาดใหญ่ให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเข้ามาทำงานของต่างชาติที่มีศักยภาพ จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาทบทวนการกำหนดระยะเวลาขึ้นค่าของจดทะเบียนก่อตั้งทรัพย์สินอิงสิทธิตามพระราชบัญญัติทรัพย์สินอิงสิทธิ พ.ศ. 2562 โดยกำหนดขึ้นค่าของจดทะเบียนก่อตั้งทรัพย์สินอิงสิทธิไม่เกิน 99 ปี ซึ่งจากเดิมเป็น 30 ปี และพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิคนต่างด้าวสามารถถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดจากเดิมร้อยละ 49 เป็นไม่เกินร้อยละ 75 ได้ หากมีความจำเป็นต้องตราหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายประการใดเพื่อรองรับการดำเนินการนี้ ขอให้กระทรวงมหาดไทยเร่งดำเนินการตามขั้นตอนโดยเร็ว โดยให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดและเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว สิ่งที่ต้องการถามคือ การที่นายกรัฐมนตรีไม่เข้าประชุมและให้รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรี

ในวันนั้นแทนเป็นเพราะเหตุใด หรือเกรงว่าจะถูกครหาว่ากำลังจะเอื้อให้กลุ่มทำธุรกิจเดิมที่ท่านเคยเป็นอดีตประธานกรรมการบริหาร (ซีอีโอ) หรือไม่ และในเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติสั่งให้กระทรวงมหาดไทยไปแก้กฎหมายจึงมีความชัดเจนว่าต้องแก้พระราชบัญญัติทรัพย์สินของสิทธิจาก 30 ปี เป็น 99 ปี ต้องไปแก้พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 ให้ชาวต่างชาติถือครองจากร้อยละ 49 เป็นร้อยละ 75 แปลว่ารัฐบาลมีธงอยู่แล้วหรือไม่ว่าต้องการแก้กฎหมายดังกล่าว จึงไม่ใช่การศึกษา และหมายความว่าต้องทราบว่ามีสิ่งใดที่ดำเนินการอยู่นั้นดีหรือเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมอย่างไร ขอให้ท่านอธิบายให้ประชาชนทราบให้เข้าใจได้ง่ายว่าปัจจุบันต่างชาติถือครองคอนโดทั่วประเทศเพียงร้อยละ 16 มีเพียงบางโครงการเท่านั้นที่ถือครองสิทธิคนพาดานร้อยละ 49 ดังนั้น เหตุใดรัฐบาลจึงต้องแก้ไขจากร้อยละ 49 เป็นร้อยละ 75 เป็นการเอาความเสี่ยงของประเทศไปแลกเพื่อจะช่วยเหลือสังหาริมทรัพย์ชายโครงการได้มากขึ้น และการถือกรรมสิทธิ์คอนโดไม่เกินร้อยละ 49 ท่านรู้หรือไม่ว่าร้อยละดังกล่าวนี้บังคับอย่างไร และทราบหรือไม่ว่าทรัพย์สิน 99 ปี ต่างกับการเช่า 99 ปีอย่างไร และเหตุใดต้องเป็น 99 ปี นอกจากนี้ มติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าวไม่ได้ระบุว่าให้ศึกษาผลกระทบ แต่ให้ไปพิจารณาทบทวนแก้ไขพระราชบัญญัติ และมีเป้าหมายชัดเจนว่าให้แก้ไขอย่างไร จึงขอเสนอให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นำกลับไปที่คุณรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขหรือยกเลิกมติเดิม และขอให้ทบทวนอีกครั้ง ส่วนตัวเลขที่กล่าวว่า ปัจจุบันต่างชาติถือครองคอนโดเพียงแค่ร้อยละ 16 ทั่วประเทศ หากเป็นความจริงเหตุใดจึงจะแก้ไขกฎหมายจากร้อยละ 49 เป็น 75 สำหรับเรื่องผลกระทบ ปัจจุบันที่ดินและบ้านมีราคาที่สูงขึ้น โครงการใหม่ที่เปิดตัวราคาต่อตารางเมตรแพงขึ้น ประชาชนหลายคนต้องการซื้อบ้านกลับโดนปฏิเสธสินเชื่อบายได้ของประชาชนโตไม่ทันกับราคาอสังหาริมทรัพย์ ส่งผลให้คนรุ่นใหม่ไม่กล้าแต่งงานและมีลูกเนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอ ค่าแรงไม่ขึ้นแต่ราคาข้าวของเครื่องใช้แพงขึ้น คนไทยจำนวนมากต้องการมีบ้านแต่ไม่มีกำลังซื้อ แต่รัฐบาลกลับสนับสนุนให้ต่างชาติเข้ามาซื้อและถือครองที่ดินแข่งกับคนไทย โดยอ้างคำว่าเช่าบังหน้าในระยะเวลา 99 ปี ความแตกต่างของรายได้เป็นเหตุผลว่าทำไมรัฐบาลจึงจำเป็นต้องปกป้องคนไทย และไม่รังแกคนไทย การหาหนโยบายเพื่อช่วยกลุ่มทุนโดยไม่สนใจอะไรเลย เช่นนี้ ตลอดจนการที่คุณรัฐมนตรีส่งหนังสือให้กระทรวงมหาดไทยแก้พระราชบัญญัติทรัพย์สินนั้น นัยสำคัญคืออะไร เนื่องจากทรัพย์สินเหมือนเป็นเจ้าของที่ดินทันทีเพียงแต่เป็นเจ้าของที่ดินนั้นเพียงแค่ 99 ปี เท่านั้น สิ่งที่สำคัญคือ การเช่าแบบทรัพย์สินจะถูกจำกัดสิทธิเรื่องกรรมสิทธิ์การถือครองคอนโดต่างจากร้อยละ 49 จึงขอสอบถามรัฐบาลว่า การที่ต่างชาติถือครองอสังหาริมทรัพย์จำนวนมากโดยที่ไม่ได้บอกว่าถือครองแล้วจะลงทุนอะไรเพิ่มเติม ใครจะเป็นผู้ได้ประโยชน์ระหว่างบริษัทอสังหาริมทรัพย์กับประชาชน การที่คุณรัฐมนตรีสั่งแก้กฎหมายนั้น ทราบถึงผลดี ผลเสียของการแก้กฎหมายดีพอแล้วหรือไม่ และเหตุใดจึงไม่ถามประชาชนว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับนโยบายดังกล่าว รวมทั้งมีมาตรการช่วยเหลือคนไทยให้มีบ้านหรือมีที่ดินได้ง่ายขึ้นหรือไม่ และมีแนวทางอย่างไร

ในการช่วยให้ราคาที่อยู่อาศัยถูกลงหรือลดลง และการให้ต่างชาติเข้ามาถือครองคอนโดหรือที่ดิน 99 ปี จะทำให้คนไทยได้ประโยชน์จนมีบ้านเป็นของตนเองจริงหรือไม่ หรือจะทำให้บริษัทอสังหาริมทรัพย์ได้ประโยชน์

อย่างไรก็ตาม ไม่ได้คัดค้านนโยบายดังกล่าวทันที แต่รัฐบาลรีบเร่งดำเนินการ จนเกินไปจึงไม่มีการกำหนดกรอบและรายละเอียดในการศึกษา จึงขอฝากให้รัฐบาลจัดทำมาตรการ ระยะสั้นเพื่อกำหนดเฉพาะพื้นที่โครงการ หรือการกำหนดอาชีพของผู้ซื้อ รวมทั้งกำหนดว่าหากต้องการซื้อต้องแลกกับการลงทุนจำนวนเท่าไร ในธุรกิจกลุ่มใดที่เป็นธุรกิจเป้าหมายของรัฐบาล หรือการกำหนด ภาษีโอนที่ดินของต่างชาติต้องมีราคาสูงกว่าภาษีโอนที่ดินของคนไทย หรือนำเงินภาษีดังกล่าว มาสนับสนุนให้คนไทยมีบ้านเพิ่มมากขึ้น ส่วนเรื่องมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ปกติแล้วการลงทุนของ บริษัทต้องมีการวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 3 - 4 ปี หมายความว่าแผนการดังกล่าวบริษัท อสังหาริมทรัพย์คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจะโตมากกว่าปัจจุบันจึงมีการผลิตคอนโดออกมาเกินกว่า ความต้องการของตลาด ดังนั้น ที่มาที่ไปที่ต้องแก้ไขกฎหมายเพื่อเพิ่มความเสี่ยงให้แก่ประเทศไทย เนื่องจากบริษัทอสังหาริมทรัพย์ผลิตคอนโดออกมาเกินกว่าความต้องการของตลาด จึงมาร้องเรียน นายกรัฐมนตรีเมื่อเดือนมกราคม ที่ผ่านมา และนายกรัฐมนตรีใช้เวลาเพียง 3 เดือน ในการออก มาตรการ 7 มาตรการ เพื่อช่วยกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ทันที โดยให้เหตุผลว่าจะสามารถช่วยกระตุ้น GDP ได้ถึงร้อยละ 1.5 - 1.7 แต่ผ่านมาแล้วหนึ่งไตรมาสกลับพยายามแก้ไขกฎหมายเพื่อช่วยเหลือ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์เพิ่มเติม การออกนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจจึงไม่ควรทำให้คนไทยอยู่ในภาวะ ความเสี่ยงและทำให้ราคาที่อยู่อาศัยสูงขึ้น จึงขอให้ช่วยสรุปผลการดำเนินการมาตรการช่วยเหลือ อสังหาริมทรัพย์ที่ออกมาเมื่อเดือนเมษายนว่ามีผลเป็นอย่างไร

นายชาติา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้รับ มอบหมายให้ตอบกระทู้ถามว่า ตนไม่ได้อยู่ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี แต่ได้ศึกษาเรื่องดังกล่าวเนื่องจาก มติคณะรัฐมนตรีมีผลทันที ตามที่ได้รับนโยบายมาจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ไปศึกษา ผลดี ผลเสีย และผลกระทบ กรณีทรัพย์สินสิทธิที่จะเปลี่ยนเป็น 99 ปี เป็นการจัดการที่เจ้าของต้องการ จะขายหรือเข้าไปดำเนินการหรือปรับปรุงพื้นที่ดังกล่าว กรณีกฎหมาย 99 ปีนั้น ต้องมีการศึกษาผลได้ ผลเสีย การจะให้ต่างชาติเข้ามาครอบครองและเป็นแหล่งเงินทุนในการทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ กฎหมายดังกล่าวไม่สามารถกำหนดได้อย่างตายตัว ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันจึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไข กฎหมายให้มีความเหมาะสม ปัญหาคือการเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทยต้องคำนึง ว่าเป็นแหล่งเงินทุนและไม่ต้องการให้ต่างชาติเข้ามาครอบครองและทำสิ่งที่ไม่ถูกกฎหมาย ในฐานะ คนไทยมีความกังวลในเรื่องดังกล่าวเช่นกันว่าคนต่างชาติจะเข้ามาครอบงำประเทศไทย จะเข้ามาเป็น เจ้าของที่ดินจำนวนมาก แต่ในสภาวะหนึ่งก็ต้องยอมรับว่าประเทศต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจ ต้องมี การปรับปรุงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ขอเรียนว่าเรื่องดังกล่าวได้รับนโยบายมาให้ศึกษาผลดี

ผลเสีย และผลกระทบ ไม่ใช่ดำเนินการทันที ซึ่งขณะนี้กรมที่ดินกำลังดำเนินการเรื่องดังกล่าวอยู่ ตนเข้าใจว่าที่สมาชิกฯ ตั้งกระทู้ถามมีความห่วงใยในเรื่องเศรษฐกิจและมีความกังวลว่าต่างชาติจะเข้ามาถือสิทธิและครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยเกินกว่าร้อยละ 75 ซึ่งรัฐบาลชุดก่อนได้เคยมีแนวคิดดังกล่าวแต่ก็ได้ยกเลิกในภายหลัง จึงขอยืนยันว่ายังไม่มีดำเนินการใด ๆ ส่วนประเด็นที่สอบถามว่าเหตุใดนายกรัฐมนตรีจึงไม่นั่งเป็นประธานการประชุมในวันนั้น ตนไม่ทราบจริง ๆ แต่คาดว่าน่าจะไม่เกี่ยวเนื่องกับเหตุผลที่เคยทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มาก่อน ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ทุกฝ่ายต่างทราบดี ทั้งนี้ ตนได้หารือกับกรมที่ดินว่าการศึกษาดังกล่าวต้องมีความชัดเจนและรอบด้าน สำหรับเรื่องทรัพย์สินสิทธิ์นั้น เป็นเรื่องข้อกฎหมายที่ซับซ้อนพอสมควร และกำลังศึกษาอยู่ในขณะนี้ รวมทั้งขอชี้แจงว่า การที่นายกรัฐมนตรีสั่งให้แก้กฎหมายก็ต้องมีการศึกษาผลดีผลเสียก่อน ไม่ใช่สั่งให้แก้กฎหมายแล้วสามารถแก้ได้เลย และต้องนำเข้ามาพิจารณาในสภาฯ ต้องมีการลงมติและแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์กันอย่างรอบด้าน สำหรับเรื่องการมองว่าต่างชาติจะได้ประโยชน์จากประเทศไทยนั้น แน่แน่นอนว่าคนไทยไม่ต้องการให้ต่างชาติเข้ามาถือครองที่ดินหรือได้ประโยชน์จากประเทศไทย แต่หากเป็นเรื่องของธุรกิจและเป็นกลุ่มที่ไม่ได้ใหญ่มากนักก็ต้องมาพิจารณาและวิเคราะห์เพิ่มเติม ตนคงไม่ยอมให้ชาติใดเข้ามาครอบครองประเทศไทย โดยที่คนไทยไม่มีสิทธิ เพียงแต่ต้องมีการศึกษาในแง่ของเศรษฐกิจ และการเคลื่อนที่ของกลุ่มทุนต่างชาติที่มาไวไปไว ทุกคนต้องการหาประโยชน์จากเงินทุนของต่างชาติเช่นเดียวกัน แต่ไม่ใช่จะยกที่ดินให้ใคร เช่นเดียวกับการที่สมาชิกฯ ได้ยื่นให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินก็ต้องมีการศึกษาอย่างรอบด้าน ทั้งนี้ ตนเชื่อว่าหากผลกระทบและผลเสียมีมากกว่าผลดี เมื่อเสนอนายกรัฐมนตรี ท่านก็คงไม่ฝันให้ดำเนินการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว แต่ในปัจจุบันมีเพียงคำสั่งให้แก้ไขกฎหมาย ซึ่งจะต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ว่ามีผลดีผลเสียอย่างไรเท่านั้น ขอให้สมาชิกฯ สบายใจได้ และเรื่องดังกล่าวต้องมีการชี้แจงกับพี่น้องประชาชน นายกรัฐมนตรีไม่ได้เป็นเจ้าของประเทศ การจะดำเนินการอย่างไรกับประเทศจะต้องถามความเห็นของพี่น้องประชาชนเสียก่อน แต่ตามหลักของการเป็นผู้บริหารต้องมีแนวคิดเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและนำพาประเทศไปในทิศทางที่ถูกที่ควร ส่วนเรื่องของผลประโยชน์ของคนไทยนั้น เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการต่อไป แต่ปัญหาคือการทำงานครั้งนี้ การบริหารเศรษฐกิจมีหลายรูปแบบและจำเป็นต้องใช้เทคนิคที่มีความหลากหลาย ไม่ใช่การบริหารภายใต้ความมั่นคงและกฎหมายเพียงอย่างเดียว สำหรับเรื่องมาตรการ 7 มาตรการของรัฐบาลนั้น ไม่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว และรัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ อย่างไรก็ตาม การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวกรมที่ดินต้องดำเนินการอย่างละเอียดรอบคอบ และต้องมีการชี้แจงต่อพี่น้องประชาชนอย่างแน่นอน ซึ่งมีหลายองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและยังอยู่ในขั้นตอนการศึกษา

1.1.2 กระทู้ถาม เรื่อง ความคืบหน้ากรณีการเสียชีวิตของผู้ต้องขังในเรือนจำ โดย นางสาวศศิณันท์ ธรรมนิฐินันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เป็นเวลากว่า 2 เดือนแล้วที่ข้อเท็จจริงเรื่องการเสียชีวิตของนางสาวเนติพร เสน่ห์สังคม หรือ บุ้ง เป็นเรื่องที่คลุมเครือและไม่ชัดเจนถึงกระบวนการรักษาชีวิตระหว่างที่ถูกฝากขัง ภายใต้การดูแลของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม โดยนางสาวเนติพร ผู้เป็นนักกิจกรรมทางการเมือง ที่มักออกมาแสดงความคิดเห็นทางการเมืองบ่อยครั้งในนามของกลุ่มทะลุวัง จนเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2567 นางสาวเนติพร ได้ถูกศาลถอนประกันในคดีมาตรา 112 และถูกตัดสินให้จำคุกในคดีละเมิดอำนาจศาลเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2567 เป็นเวลา 1 เดือน ซึ่งจะพ้นโทษในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2567 และในวันเดียวกันนั้น ศาลมีคำตัดสินในคดีละเมิดอำนาจศาลและถอนประกันในคดีมาตรา 112 ซึ่งเป็นคดีก่อนหน้านี้ด้วย หมายความว่าระยะเวลาหลังจากเดือนกุมภาพันธ์เป็นการที่นางสาวเนติพร อยู่ในเรือนจำในสถานะของการถูกฝากขังในระหว่างการพิจารณาคดี ซึ่งการถูกฝากขังในขณะที่คดียังไม่สิ้นสุดนั้นขัดต่อหลักการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ หรือ Presumption of Innocence และเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2567 นางสาวเนติพร ได้ประกาศอดอาหารและมีอาการทรุดลงเรื่อย ๆ จนเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2567 นางสาวเนติพร ได้เสียชีวิตในระหว่างที่ถูกควบคุมตัว โดยหลังเสียชีวิต 1 วัน กรมราชทัณฑ์ได้ชี้แจงกรณีนางสาวเนติพร เสียชีวิต และยังแจ้งผู้สื่อข่าวว่าทางกระทรวงยุติธรรม จะมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและจะให้ความร่วมมือกับญาติในการตรวจสอบข้อเท็จจริง นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลที่ได้มาจากคณะกรรมการการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ซึ่งได้มีการเรียกหน่วยงานเข้ามาชี้แจงมีข้อมูล 2 ชุด โดยชุดแรกเป็นไทม์ไลน์การเสียชีวิตของนางสาวเนติพร ซึ่งกรมราชทัณฑ์ชี้แจงในคณะกรรมการ ข้อมูลชุดที่สอง เป็นไทม์ไลน์การเสียชีวิตที่ได้มาจากกล้องวงจรปิด ข้อเท็จจริงคือ การแถลงข่าวของกรมราชทัณฑ์ไม่ตรงกับข้อมูลที่ชี้แจงต่อคณะกรรมการ คือ การล้ม撲ตัวของนางสาวเนติพร เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2567 กรมราชทัณฑ์ชี้แจงว่า ในเวลา 06.15 นาฬิกา ผู้ป่วยลุกจากเตียงและล้มลง แต่ไทม์ไลน์ของกล้องวงจรปิดพบว่าเป็นเวลา 06.12 นาฬิกา ซึ่งอาจเป็นการคลาดเคลื่อนจากการตั้งเวลา แต่มีเวลา 06.23 นาฬิกา คือ ผ่านมาเกือบ 10 นาที จึงจะมีเจ้าหน้าที่เรือนจำเข้ามาปลุกนางสาวเนติพร ซึ่งไทม์ไลน์จากกล้องวงจรปิด ยืนยันชัดเจนว่าสิ่งที่กรมราชทัณฑ์ยืนยันในครั้งแรกนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่ได้มา การรายงานเวลาที่คลาดเคลื่อนทำให้เราไม่ทราบเวลาที่แน่ชัดในการเข้าถึงและให้การช่วยเหลือ นอกจากนี้ ยังมีข้อเท็จจริงที่ได้จากบันทึกประชุมของคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 22 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2567 พบว่า นายแพทย์ที่มาให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการแจ้งว่า ก่อนที่จะรายงานเจ้าหน้าที่ขึ้นไปข้างบนนั้น ยังไม่ใช้เวลาเปิดห้องขังและยังคงมีกุญแจล็อกประตูหน้าแดนจึงได้แจ้งกับฝ่ายควบคุมว่าให้ไปหยิบกุญแจที่เก็บไว้ในส่วนกลาง ทำให้พยาบาลไม่สามารถเข้าไปได้ทันเวลา อีกทั้ง จากข้อมูลทั่วไปพบว่า

มีการรับตัวนางสาวเนติพรจากทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ เวลา 09.30 นาฬิกา ด้วยอาการหมดสติ แพทย์ประเมินว่าผู้ป่วยไม่มีสัญญาณชีพ ไม่พบคลื่นไฟฟ้าหัวใจจึงทำการ CPR และมีการประกาศการเสียชีวิตในเวลา 11.22 นาฬิกา วันที่ 14 พฤษภาคม 2567 นั้นหมายความว่าเมื่อมาถึงโรงพยาบาล นางสาวเนติพร ไม่มีสัญญาณชีพแล้ว และจากข้อมูลทั่วไปยังมีการระบุว่าเมื่อมาถึงโรงพยาบาลภายนอก มีการสอดท่อช่วยหายใจมิดจุด จึงขอสอบถามถึงสาเหตุการเสียชีวิตที่แท้จริงของนางสาวเนติพร กระบวนการกู้ชีพที่เกิดขึ้นนั้นเหตุใดจึงไม่มีการใช้เครื่อง AED รวมทั้งเวลาการเสียชีวิตที่แท้จริง และผลการสอบสวนของคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมา ตลอดจนความรับผิดชอบของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ต่อกรณีดังกล่าว และแนวคิดในการปรับปรุงกระบวนการ ขั้นตอนหรือวิธีการในการดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตอบกระทู้ถามว่า การเสียชีวิตของนางสาวเนติพร เป็นการเสียชีวิตในระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ต้องมีการทำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพ หากต้องการความรวดเร็วก็จะให้อัยการเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน โดยพนักงานสอบสวนและแพทย์ซึ่งไม่ใช่แพทย์ของกรมราชทัณฑ์ เมื่อทำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพแล้ว ในกระบวนการของการทำสำนวนทั้งหมดจะต้องเปิดโอกาสให้ญาติพี่น้อง ญาติความ เข้าร่วมด้วย แม้แต่ภายในชั้นการพิจารณาของศาลก็ยังสามารถเพิ่มพยานได้สำหรับสาเหตุการเสียชีวิตของนางสาวเนติพร นั้น สาขานิติเวช โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติฯ แจ้งว่า การเสียชีวิตเกิดจากการเสียชีวิตเฉื่อยตายในเลือดร่วมกับโรคหัวใจโต ซึ่งทางกระทรวงยุติธรรมได้มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงจำนวน 8 คน และได้ทำความเข้าใจเบื้องต้นว่าเป็นการเสียชีวิตตามธรรมชาติ โดยมีสาเหตุจากการเสียชีวิตเฉื่อยตายในเลือดและโรคหัวใจโต ไม่ปรากฏร่องรอยการถูกทำร้ายร่างกายแต่อย่างใด ซึ่งอ้างอิงจากใบมรณบัตรและการตรวจพิสูจน์ของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติฯ ประกอบกับกล้องวงจรปิดในคืนวันเกิดเหตุพบว่าผู้เสียชีวิตได้นอนหลับพักผ่อนเป็นปกติภายในฝ่ายปกครองของผู้ต้องขังหญิง และในวันเกิดเหตุเวลา 06.12 นาฬิกา ได้ลุกขึ้นมาล้างที่เตียงผู้ป่วย เริ่มคว่ำหน้าลง และมีการชักกระตุก ซึ่งผู้ต้องราชทัณฑ์ที่ผ่านการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสสรจ.) ได้กอดกึ่งและแจ้งให้ผู้ควบคุมเข้าไป สำหรับคำถามว่าเสียชีวิตที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์หรือโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติฯ นั้น ในรายงานระบุว่าเสียชีวิตที่โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติฯ แต่ในระหว่างการช่วยชีวิตนั้น อาจเป็นปรากฏการณ์ที่เหมือนการเสียชีวิตแล้ว อย่างไรก็ตาม รายละเอียดการเสียชีวิตนั้น ขอให้รอคำสั่งของศาลซึ่งจะมีความเที่ยงธรรมและถือเป็นที่สุด และจะไม่กระทบสิทธิที่จะนำไปฟ้องร้องหรือพิจารณาคดีของพนักงานอัยการหรือบุคคลอื่น ทั้งนี้ ขอให้ทุกคนเชื่อมั่นในศาล เชื่อมั่นในกระบวนการไต่สวนและคิดว่าการทำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพที่ได้เปิดโอกาสให้สามี ภรรยา บุพการีผู้สืบสันดาน ผู้แทนโดยชอบธรรม ญาติของผู้ตาย ได้ยื่นต่อศาล หากมีพยานหลักฐานเพิ่มก็สามารถนำเสนอเข้าไปได้ และยืนยันว่าการดำเนินการของกรมราชทัณฑ์นั้น เป็นไปตามวิชาชีพ ตามมาตรฐานสากลและตามหลักทางการแพทย์

ปัจจุบันมีผู้ต้องขังในราชทัณฑ์ 296,911 คน ซึ่งเป็นจำนวนมาก เพราะราชทัณฑ์จะสามารถบรรจุได้ประมาณ 200,000 คน จึงเป็นเรื่องท้าทายสำหรับสถิติการเสียชีวิตในปี 2561 จำนวน 1,073 คน ปี 2562 จำนวน 1,200 คน ปี 2563 จำนวน 1,073 คน ปี 2564 ประมาณกว่า 1,000 คน แต่ในปี 2566 ตัวเลขผู้เสียชีวิตเหลือเพียง 700 - 750 คน ซึ่งเป็นโครงการราชทัณฑ์ปันสุขที่เราพยายามดูแลเรื่องสุขภาพของผู้ต้องขัง และอัตราการเสียชีวิตในราชทัณฑ์ในปี 2567 ร้อยละ 1.92 แต่การเสียชีวิตภายนอกพบว่า จาก 1,000 คน จะเสียชีวิตถึงร้อยละ 7.9 สำหรับเรื่องการปฏิรูปกระทรวงยุติธรรมที่ขณะนี้ผู้ต้องขังเกินที่รองรับได้ประมาณ 100,000 คน สิ่งที่ต้องทำให้ได้คือ 1. ต้องมีเรือนจำระหว่างการพิจารณาคดี 2. ต้องแยกเรือนจำเด็ดขาด และ 3. เรือนจำเฉพาะทาง เช่น คนไม่มีการศึกษาหรือการศึกษาต่ำกว่าขั้นพื้นฐาน จะให้กรมราชทัณฑ์ทำหลักสูตรเทียบเท่ากับกระทรวงศึกษาธิการ ให้เท่ากับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องมีเรือนจำสำหรับการเรียน เรือนจำสำหรับการฝึกอาชีพ จะอยู่ในเรือนจำเดียวกันหรือนอกเรือนจำก็ได้ และที่สำคัญคือ เรือนจำมีไว้เพื่อออก ไม่ใช่มีไว้เพื่อเข้าไปอยู่ เพียงแต่ก่อนออกนั้น เราต้องเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

1.1.3 กระทู้ถาม เรื่อง แลนด์บริดจ์ โดย นางสาวศรีญาดา ปาสิมาพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อไทย เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ความสนใจของพี่น้องประชาชนต่อโครงการขนาดใหญ่ของรัฐบาล ต้องนึกถึงโครงการเมกกะโปรเจกต์ คือโครงการแลนด์บริดจ์ ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่เคยมีมา หลังจากสภาผู้แทนราษฎรได้เห็นขอบข่ายงานและข้อสังเกตการศึกษาโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งเพื่อพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามันในโครงการแลนด์บริดจ์และได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีไปแล้วนั้น รัฐบาลได้ชูยุทธศาสตร์ด้านประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งของภูมิภาค เชื่อมมหาสมุทร เป็นประตูให้การคมนาคมขนส่งและการค้าในระดับภูมิภาคและระดับโลก จึงเป็นที่สนใจและอยู่ในสายตาของสื่อมวลชนตลอดเวลา ซึ่งมีสื่อมวลชนได้นำเสนอข้อมูลในหลากหลายประเด็น ทั้งข้อมูลที่มาจากรัฐและข้อมูลที่อาจจะเป็น fake News หลังจากคณะรัฐมนตรีรับทราบโครงการจึงเป็นการรับฟังความคิดเห็นจากนักลงทุนต่างประเทศ และได้รับทราบว่าหลายชาติมีความสนใจ โดยล่าสุดเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2567 นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ได้ต้อนรับบริษัท Dubai Port World (DP World) ในการหารือเรื่องการลงทุน ดังนั้นเพื่อให้พี่น้องประชาชนได้รับทราบข้อมูลล่าสุดจากรัฐบาล จึงขอสอบถามถึงความคืบหน้าของโครงการแลนด์บริดจ์ รวมทั้งการที่นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้ไปโรดโชว์ในต่างประเทศ มีประเทศใดบ้างที่ให้ความสนใจ รวมทั้งความเป็นไปได้ของโครงการดังกล่าว

อีกทั้ง ในเดือนธันวาคม 2567 จะมีการจัดทำกฎหมาย SEC หรือระเบียบเศรษฐกิจภาคใต้ ซึ่งมีความสำคัญเนื่องจากมีความเกี่ยวเนื่องกับ 4 จังหวัด คือ ระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช รวมทั้งทำให้จังหวัดข้างเคียง ไม่ว่าจะเป็น ประจวบคีรีขันธ์ หรือ

บริเวณสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความเกี่ยวเนื่องและมีความเชื่อมโยงกับโครงการดังกล่าว ตลอดจนมีความสนใจที่จะเข้าร่วมโครงการแลนด์บริดจ์ ซึ่งจะต้องมีการจัดทำกฎหมาย SEC ซึ่งจะทำให้เกิดเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่เชื่อมโยงกับระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกและระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือในอนาคต พื้นที่ศักยภาพจึงเป็นที่สนใจของพี่น้องประชาชน อุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็น อุตสาหกรรมด้านการเกษตร อาหาร ท่องเที่ยว โลจิสติกส์ระหว่างประเทศ อุตสาหกรรมฮาลาล ประตุการค้าสู่มาเลเซีย สิงคโปร์ ในเรื่องอุตสาหกรรมยางพารา หรือการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จึงขอสอบถามถึงความคืบหน้าการร่างกฎหมาย SEC บริเวณเศรษฐกิจภาคใต้ นอกจากนี้ โครงการแลนด์บริดจ์มีท่าเรือน้ำลึกที่จังหวัดระนองเชื่อมต่อด้วยถนน ระบบราง และท่อ ในพื้นที่ประมาณ 99 กิโลเมตร ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ของพี่น้องประชาชนและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม การรับฟังปัญหาจากพี่น้องประชาชนและการเปิดเผยข้อมูลเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นการสร้างความรู้ความเข้าใจกับคนในพื้นที่ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร ความเป็นไปได้ของโครงการพื้นที่ศักยภาพต่าง ๆ จึงขอสอบถามถึงการแก้ไขปัญหาของกระทรวงคมนาคมเกี่ยวกับความไม่เข้าใจการใช้พื้นที่ของพี่น้องประชาชน

นางมนพร เจริญศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามว่า หลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2566 ได้รับทราบถึงการพัฒนาคอนกรีตพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง เพื่อพัฒนาระเบียงเขตเศรษฐกิจระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน หรือโครงการแลนด์บริดจ์ หลังจากที่นายกรัฐมนตรีได้ไปโรดโชว์ที่ต่างประเทศหลายประเทศ ได้ให้ความสนใจในการเข้าร่วมลงทุน ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้มีการร่วมรับฟังความคิดเห็นหลายรูปแบบ ทั้งการประชุม การนำเสนอโครงการ การจัดวาระการประชุมนานาชาติ ตลอดจนรายละเอียดโครงการและการประชุมย่อย โดยได้รับทราบความคิดเห็นและได้ให้ข้อมูลในสิ่งที่นักลงทุนให้ความสนใจ ไม่ว่าจะเป็น เรื่องสายเดินเรือ การพัฒนาคอนกรีตพื้นฐาน และระบบราง กลุ่มนักลงทุนต่างชาติ ผู้ประกอบการพาณิชย์ รวมทั้งวิศวกรรม วิศวกรที่ปรึกษา กลุ่มธนาคารและกลุ่มประกันภัยได้ส่งทีมงานเข้ามาศึกษาและลงพื้นที่จริงที่จังหวัดระนองและจังหวัดชุมพร หลังจากนั้น เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2567 ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของนักลงทุนทั่วประเทศและต่างประเทศ จากผลการประชุมนักลงทุนและนักธุรกิจภาคเอกชนได้ให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทางสถานทูตต่าง ๆ ได้ยื่นขอข้อมูล รวมทั้งโครงการศึกษาที่มีความเป็นไปได้และรูปแบบการพัฒนา ซึ่งเมื่อวานนี้ (3 กรกฎาคม 2567) นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้มีโอกาสต้อนรับประธานกลุ่มบริษัทดูไบเวิลด์ และมีการพูดคุยเรื่องการลงทุนหลายโครงการในประเทศไทย รวมทั้งโครงการแลนด์บริดจ์ ซึ่งปัจจัยสำคัญของการลงทุนได้สร้างความมั่นใจและเป็นโอกาสของรัฐบาลที่จะมีโครงการขนาดใหญ่เกิดขึ้น รวมทั้งเน้นย้ำถึงความสำเร็จและการเปิดประเทศให้มีการลงทุน เป็นการกระตุ้นจีดีพีของประเทศ นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ในพื้นที่ภาคใต้ส่งผลต่อความอยู่ดีกินดีของพี่น้องประชาชนในภาคใต้

ความคืบหน้าของการร่างกฎหมาย SEC ขณะนี้โครงการแลนด์บริดจ์ซึ่งเป็นโครงการที่จะช่วยพัฒนาเขตเศรษฐกิจภาคใต้มีความเชื่อมโยงทั้งในเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งระหว่างมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก จะทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทางน้ำในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน และเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของโครงการ นั่นคือการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ การมีกฎหมายเป็นเครื่องมือพัฒนาศักยภาพการขนส่งทางน้ำ ซึ่งมีความสำคัญเช่นเดียวกับการพัฒนาโครงการ EEC จะช่วยสร้างโอกาสให้ประเทศไทยและสร้างรายได้ให้ประชาชนมีงานทำ มีชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ กระทรวงคมนาคม อยู่ในระหว่างการส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเลือกและพิจารณาโครงการที่มีความสำคัญ หากพิจารณาเสร็จสิ้นตามเงื่อนไขที่วางเอาไว้คือ ช่วงปลายปี 2567 จะสามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขและเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายเพื่อนำมาสู่การพิจารณาของสภาฯ ในโอกาสต่อไป ส่วนความคืบหน้าการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้พิจารณาถึงบริบทและความสัมพันธ์การพัฒนาพื้นที่ ภายใต้ 4 จังหวัด คือ ระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ซึ่งในมิติของการพัฒนาเศรษฐกิจจะคำนึงถึงในเรื่องของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีการเทียบเคียงกับร่างพระราชบัญญัติเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และพิจารณาปัจจัยที่เป็นปัญหาของนักลงทุนในพื้นที่ภาคตะวันออกเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และเชื่อมั่นว่าจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพี่น้องประชาชน ทั้งนี้ กระทรวงได้ตระหนักถึงปัญหาของ EEC จึงนำมาจัดทำกฎหมาย SEC ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนั้น ความคืบหน้าของการร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีการเร่งรัดและมีความห่วงใย โดยให้เจ้าหน้าที่ติดตามและให้ความสำคัญกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับพี่น้องประชาชน สำหรับการสร้างความรู้ความเข้าใจนั้น มีผู้ได้รับผลกระทบ ไม่ว่าจะเป็น อาชีพประมง อาชีพเกษตรกรรม และพี่น้องประชาชนที่ถูกเวนคืนที่ดินที่นำมาซึ่งการขาดรายได้และอาชีพจากโครงการแลนด์บริดจ์ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการทำโครงการขนาดใหญ่ซึ่งเกิดผลกระทบต่อพี่น้องประชาชน โดยได้เตรียมการแก้ไขปัญหา ได้แก่ กลุ่มอาชีพประมง รัฐบาลจะเยียวยาโดยการส่งเสริมอาชีพโดยการพัฒนาอาชีพอื่น หรือการพัฒนาอุตสาหกรรมในเรื่องของการแปรรูปการเกษตร การแปรรูปสินค้าทางทะเล รวมทั้งแนวคิดที่จะมีการชดเชยรายได้ โดยการจัดตั้งกองทุนขึ้นมาเพื่อเยียวยาให้แก่ผู้ที่สูญเสียอาชีพ รวมทั้งเอกชนที่จะเข้ามาลงทุนในโครงการ จะต้องใส่เงินเข้าไปในกองทุนเพื่อไม่ใช้งบประมาณของภาครัฐแต่อย่างใด ซึ่งประเด็นดังกล่าวสมาชิกฯ หลายท่านมีความห่วงใยว่าจะนำเงินมาจากไหน จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะตั้งกองทุนจากบริษัทที่จะเข้ามาดำเนินการในโครงการแลนด์บริดจ์ ส่วนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบในเรื่องการเวนคืนที่ดินจะมีการชดเชยเยียวยาทั้งที่ดินที่มีเอกสารสิทธิและไม่มีเอกสารสิทธิอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมแก่พี่น้องประชาชนทุกครัวเรือน ส่วนประเด็นประชาชนในพื้นที่ไม่มีสัญชาติ หลังจากนายกรัฐมนตรียุติการเดินทางไปประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรที่จังหวัดระนองได้มีความห่วงใยและได้มอบนโยบายดังกล่าวให้กับกระทรวง

มหาดไทย เร่งรัดกระบวนการเหล่านี้ ตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลการพิสูจน์สัญชาติ รวมถึงการมอบสิทธิ และสัญชาติไทยให้กับคนในพื้นที่พะโต๊ะและพื้นที่ชุมพรเป็นระยะ และจะมีการดำเนินการเรื่องดังกล่าว ให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะเริ่มโครงการแลนด์บริดจ์ นอกจากนี้ กระทรวงคมนาคมยังได้ดำเนินการ ตามแนวทางของรัฐบาลในการสร้างความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ที่พี่น้องประชาชนจะได้รับ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค รวมถึงระดับประเทศตั้งแต่เดือนธันวาคม 2564 จนถึงปัจจุบัน การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของพี่น้องประชาชนไปแล้ว 10 กิจกรรม และจัดทำเวทีรับฟังความคิดเห็น แล้ว 76 เวที แต่กระทรวงได้สอดแทรกการประชุมประจำเดือนให้แก่ชุมชนและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีการประเมินผลสิ่งที่จะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนและ สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีเป้าหมายที่ชัดเจนและทั่วถึง เช่น การสร้างความเชื่อมั่นต่อมาตรการ ด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ โครงการแลนด์บริดจ์จะเป็น โครงการที่มีมูลค่ามหาศาลที่จะสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและมีประโยชน์ต่อพี่น้อง ประชาชนในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด โดยจะนำข้อกังวลต่าง ๆ มาพิจารณาอย่างรอบคอบ หากโครงการนี้ เกิดขึ้นจะถือเป็นการเพิ่มจีดีพีของประเทศในเรื่องของการลงทุน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพี่น้อง ประชาชนและประเทศไทย

1.2 กระทู้ถามทั่วไป

1.2.1 กระทู้ถาม เรื่อง ติดตามความคืบหน้าข้อเสนอนโยบายการประมง ทะเลและพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวประมงพื้นบ้านไทย โดยนายกฤษ ศิลปชัย สมาชิก สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง พรรคก้าวไกล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์

จากกรณีเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2566 สมาคมสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้าน แห่งประเทศไทย ได้ยื่นข้อเสนอนโยบายการประมงทะเลและพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวประมงพื้นบ้านไทย พ.ศ. 2566 ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวประมง พื้นบ้านและการทำประมงที่นำไปสู่ความยั่งยืนทางทะเลเพื่อสร้างหลักประกันทางอาหารให้ประเทศ ที่รวบรวมข้อเสนอเชิงนโยบายทั้ง 18 ข้อ มาจากเครือข่ายประมงพื้นบ้านทั่วประเทศ โดยข้อเสนอ เชิงนโยบายของสมาคมสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 หมวดหลัก คือ หมวดที่หนึ่ง ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวประมงพื้นบ้านในประเทศ เพื่อต้องการให้ชาวประมง พื้นบ้านเข้าถึงทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างเป็นธรรม ผ่านการแก้ไขอุปสรรคและสร้างหลักประกันการเข้าถึง ด้วยมาตรการต่าง ๆ ส่วนหมวดที่สอง คือ นโยบายว่าด้วยการประมงและทะเลยั่งยืนเพื่อสร้าง หลักประกันทางอาหารให้ประเทศ และจากการติดตามเรื่องดังกล่าวและเข้าใจถึงข้อจำกัดบางประการ ที่อาจยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามข้อเสนอทั้งหมด ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับกฎหมายต่าง ๆ ที่บังคับใช้อยู่

ในปัจจุบัน แต่โดยอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งถือว่าดูแลพี่น้องชาวประมงพื้นบ้านโดยตรง จึงขอยกข้อเสนอจากสมาพันธ์สมาคมประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทยบางข้อมาสอบถามถึงความคืบหน้า ดังนี้

1. การสนับสนุนน้ำมันราคาต่ำให้กับชาวประมงพื้นบ้าน น้ำมันเครื่องยนต์เป็นต้นทุนหลักในการทำประมงของชาวประมงพื้นบ้าน และใช้น้ำมันในอัตราที่มากกว่าการใช้เครื่องสำหรับขับเคลื่อนทางบก 2 – 3 เท่าตัว เนื่องจากการใช้เครื่องยนต์หมุนใบจักรเรือต้องใช้กำลังสูงกว่ามาก ยิ่งปัจจุบันราคาน้ำมันสูงขึ้นมากเมื่อเทียบกับในอดีต ชาวประมงพื้นบ้านต้องใช้ทุนในการออกเรือเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อราคาสัตว์น้ำที่ผ่านมารัฐบาลทุกยุคทุกสมัย สนับสนุนน้ำมันราคาต่ำให้ได้เฉพาะการประมงเชิงพาณิชย์ อุตสาหกรรมที่ใช้เรือใหญ่มีทุนมาก มีโควตาการเข้าเติมน้ำมันราคาถูก ในขณะที่ชาวประมงพื้นบ้านไม่มีการช่วยเหลือสนับสนุนต้นทุนน้ำมัน ต้องใช้น้ำมันเติมเครื่องยนต์วิ่งเรือในราคาน้ำมันตลาดรถยนต์ทั่วไป เมื่อคำนวณเทียบอัตราการลงทุนต่อผลการจับที่ได้ พบว่า ชาวประมงพื้นบ้านลงทุนค่าน้ำมันสูงกว่าการประมงเชิงพาณิชย์ จึงขอสอบถามถึงการกำหนดนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อให้โควตาน้ำมันราคาต่ำอย่างน้อยจำนวน 3,000 ลิตร ต่อลำ ต่อปี แก่ชาวประมงพื้นบ้าน และหากกำหนดนโยบายไปสู่การปฏิบัติแล้ว จะมีวิธีขจัดอุปสรรคทางเทคนิคและกฎหมายเกี่ยวกับการต้องเติมน้ำมันปลอดภัยอย่างไร จะมีการนำน้ำมันราคาถูกมาให้บริการแก่ประมงพื้นบ้านในพื้นที่ที่สะดวกมากขึ้นหรือไม่

2. การสนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งของประมงพื้นบ้าน และกองทุนประกันกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือภัยพิบัติ ชาวประมงพื้นบ้านทั้งที่รวมตัวเป็นองค์กรชุมชน ประมงท้องถิ่น และกลุ่มต่าง ๆ จำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาปัจจัยการผลิตในพื้นที่ให้ยังคงมีสัตว์น้ำอยู่เสมอ ซึ่งกลายเป็นการเพิ่มต้นทุนซ้ำซ้อนในชีวิตและการประกอบอาชีพของชาวประมงพื้นบ้าน นอกจากนี้ ชาวประมงพื้นบ้านยังเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติธรรมชาติ ทำให้เรือและเครื่องมือทำการประมงได้รับความเสียหาย ได้รับบาดเจ็บและถึงแก่ชีวิต โดยที่การประกันภัยของบริษัทประกันภัยเอกชนไม่ครอบคลุมการเกิดเหตุภัยพิบัติทางทะเลของประมงขนาดเล็ก ทำให้ประมงขนาดเล็กเสียโอกาส และเพิ่มรายจ่ายมากขึ้น โดยทางสมาพันธ์ได้เสนอให้มียุทธศาสตร์จัดตั้งงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งของประมงพื้นบ้านอย่างต่อเนื่อง และมีกองทุนประกันภัยให้แก่ประมงพื้นบ้าน เพื่อช่วยเหลือกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือเกิดภัยพิบัติธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง โดยต้องกำหนดสัดส่วนงบประมาณสำหรับชาวประมงพื้นบ้านเป็นการเฉพาะ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะดำเนินการตามข้อเสนอนี้ได้เมื่อไร มีแนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอดังกล่าวอย่างไร และรวมไปถึงข้อเสนออื่น ๆ ของสมาพันธ์อีกกว่า 18 ข้อ จะรับไปดำเนินการได้กี่ข้อ และอะไรบ้าง

3. การช่วยเหลือดูแลพี่น้องชาวประมงพื้นบ้านในพื้นที่ที่มีการทำลายทรัพยากรทางทะเล อาทิ ในพื้นที่ภาคตะวันออก โดยเฉพาะจังหวัดระยองและชลบุรี ที่มีจำนวนเรือประมงพื้นบ้าน

ไม่น้อยกว่า 5,000 ลำ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งมากมาย ได้แก่ การขยายนิคมอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่เกี่ยวข้องกับทะเล เช่น โรงกลั่นน้ำมัน ซึ่งจากสถิติมีการรั่วไหลของน้ำมันบ่อยครั้ง และการกำจัดคราบน้ำมันโดยใช้สารเคมีค่น้ำมันให้จมลงทะเล สร้างผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลอย่างมาก รวมถึงโครงการขนาดใหญ่ของรัฐอย่างโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดเนื้อที่กว่าพันไร่ โดยในขณะก่อสร้างสร้างผลกระทบต่อทรัพยากรชายฝั่งทะเล ไม่ว่าจะเป็น ฝุ่น ตะกอนต่าง ๆ ที่เกิดจากการถมทะเล ปัจจุบันผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นวงกว้าง สัตว์น้ำลดลงอย่างเห็นได้ชัด ชาวประมงพื้นบ้านโดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดระยองได้รับความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัส ผลผลิตจากการทำประมงลดน้อยลง และเมื่อพิจารณาโครงการลักษณะเดียวกัน อาทิ โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3 พบว่าการชดเชยเยียวยาที่แตกต่างจากโครงการก่อสร้างท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3 ที่จังหวัดระยองเป็นอย่างมาก โดยที่แหลมฉบังนั้นจ่ายเงินชดเชยเยียวยาให้กับชาวประมงพื้นบ้านเป็นจำนวน 5 ปี คือ ระยะก่อสร้าง 3 ปี และหลังก่อสร้างอีก 2 ปี เพื่อให้ทะเลฟื้นตัวจากผลกระทบ และการคิดคำนวณเงินชดเชยมาจากการศึกษาข้อมูลทางวิชาการโดยมีการสำรวจผลผลิตที่ได้จากชาวประมงในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมาคำนวณ จึงทำให้มีการจ่ายเงินชดเชยเยียวยาถึง 300,000 – 500,000 บาท ต่อเรือ 1 ลำ ต่อปี ในขณะที่จังหวัดระยองมีการคิดคำนวณการสูญเสียพื้นที่ทำกินและนำเอาข้อมูลมือสองที่เป็นผลผลิตจากการทำประมงพื้นบ้านใน 3 จังหวัด ได้แก่ ระยอง จันทบุรี และตราด มาคิดคำนวณ ซึ่งไม่ได้เกิดการคำนวณผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่จากผู้ได้รับผลกระทบจนสุดท้ายการจ่ายเงินชดเชยเยียวยาให้กับประมงพื้นบ้านระยองจ่ายอยู่ที่ 100,000 บาท แบบครั้งเดียวจบ จะเห็นได้ว่าทั้งสองโครงการมีการดำเนินการลักษณะเดียวกัน แต่การจ่ายเงินชดเชยเยียวยากลับต่างกันถึงเกือบ 20 เท่า จึงสอบถามว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะดำเนินการช่วยเหลือชาวประมงพื้นบ้านในภาคตะวันออกอย่างไร

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำมาหากินของพี่น้องชาวประมงพื้นบ้านอยู่ที่ต้นทุน และต้นทุนมากกว่าร้อยละ 50 ในการประกอบกิจการประมงพื้นบ้านมาจากต้นทุนด้านพลังงานซึ่งมีค่าน้ำมันเป็นหลัก โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาประมงทะเล และมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาข้อเสนอตามนโยบายการประมงทะเลและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประมงพื้นบ้าน มีอธิบดีกรมประมงเป็นประธาน และมีตัวแทนพี่น้องชาวประมงร่วมเป็นอนุกรรมการ โดยเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2566 ได้มีการประชุมพิจารณาข้อเสนอและนโยบายต่าง ๆ ซึ่งกรมประมงได้เสนอช่วยเหลือค่าน้ำมันสำหรับพี่น้องที่ประกอบอาชีพประมงพื้นบ้าน 1,275 บาท ต่อเดือน เป็นเวลา 6 เดือน โดยในที่ประชุม มีอนุกรรมการบางท่านมีคำถามว่าการสนับสนุนค่าน้ำมันจำนวนดังกล่าวนี้ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการประมาณ 45,000 ราย ใช้งบประมาณประมาณ 350 ล้านบาท จะแน่ใจได้อย่างไรว่าการอุดหนุนนั้นเป็นการใช้เงินของรัฐบาลและจะเกิดความยั่งยืน รวมทั้งจะแน่ใจได้อย่างไรว่าเงินอุดหนุนนั้นจะนำไปซื้อน้ำมันจริง ๆ เพราะหากไม่ได้นำไปซื้อ

น้ำมันก็จะไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการอนุมัติโครงการ ดังนั้น ที่ประชุมจึงเห็นว่าควรให้ชาวประมงพื้นบ้านได้รับการสนับสนุนในเรื่องของน้ำมันให้มีความยั่งยืนมากกว่านี้ ไม่เฉพาะ 6 เดือน กรมประมงจึงพยายามผลักดันแนวทางในการสนับสนุนน้ำมันผ่านฟลิกการ์ดหรือบัตรเติมเงิน หากเราสามารถทำได้อีกก็จะมั่นใจว่าเงินที่รัฐอุดหนุนนั้นจะถูกนำไปซื้อน้ำมันตรงตามวัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบดีและไม่สบายใจเนื่องจากที่ผ่านมาทางภาครัฐมีการช่วยเหลือน้ำมันเขียวหรือน้ำมันต่าง ๆ ที่มีราคาถูกให้กับผู้ประกอบการประมงพาณิชย์ที่เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ว่าหากเทียบกับพี่น้องประมงพื้นบ้านนั้นความช่วยเหลือยังมีความเหลื่อมล้ำพอสมควร ดังนั้นแนวทางการทำงานของกระทรวง โดยเฉพาะกรมประมงจะต้องหาทางลดช่องว่างเพื่อเปิดโอกาสให้พี่น้องที่ทำประมงพื้นบ้านได้มีโอกาสต่อสู้ในธุรกิจ ซึ่งขณะนี้กรมประมงอยู่ระหว่างการหารือแนวทางดังกล่าวกับคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร โดยกรมสรรพสามิตเป็นเจ้าภาพ และมีตัวแทนจากกรมประมงเข้าไปเป็นคณะทำงานด้วย ทั้งนี้ ในวันที่ 7 - 8 กรกฎาคม นี้ ทางคณะทำงานฯ จะลงพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรับฟังความเห็นจากสมาคมสมาพันธ์ประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทย โดยหากมีความคิดเห็นที่ตรงกันก็สามารถนำความคิดเห็นของสมาคมสมาพันธ์ฯ ไปเดินหน้าต่อได้อย่างเต็มที่ และรวมถึงแนวทางอื่น ๆ ในการช่วยเหลือและยกระดับคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนที่ทำประมงพื้นบ้านอีกด้วย

สำหรับข้อเสนอจากสมาคมสมาพันธ์ฯ นั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการจัดตั้งงบประมาณสนับสนุนการทำกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งของประมงพื้นบ้านอย่างต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออุดหนุนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมประมงเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มการผลิตด้านประมงซึ่งโครงการต่าง ๆ องค์กรชุมชนสามารถออกแบบได้เอง โดยรัฐบาลจะอุดหนุนเงินสนับสนุนองค์กรละไม่เกิน 100,000 บาท ซึ่งโครงการลักษณะนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง ได้เริ่มอุดหนุนมาแล้วตั้งแต่ปี 2562 ส่วนปี 2568 ได้รับความจัดสรรงบประมาณประมาณ 200 กองทุน หรือองค์กรชุมชน 200 หน่วยงาน ที่จะได้รับเงินอุดหนุนองค์กรละ 100,000 บาท ซึ่งชุมชนสามารถนำงบประมาณดังกล่าวไปใช้ในการเพิ่มผลผลิตธนาคาร์สตรัวน้ำ การพัฒนาอาชีพทางการประมง หรือการเปลี่ยนหรือซ่อมแซมเครื่องมือประมงในส่วนของกองทุนประกันภัยแก่ประมงพื้นบ้านเพื่อช่วยเหลือในกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือภัยพิบัติทางธรรมชาตินั้น กรมประมงเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความจำเป็น โดยในปี 2562 ได้ร่วมพัฒนากฎหมายเพื่อนำมาใช้เป็นการประกันภัยเพื่อชาวประมงร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องยอมรับว่าเงื่อนไขในกฎหมายอาจยังไม่เป็นที่พอใจสำหรับพี่น้องที่เป็นชาวประมงพื้นบ้านมากนักเพราะมีอุปสรรคหลายประการ อาทิ การขาดความสูญเสียจากภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ กระบวนการจะต้องอ้างอิงจากระเบียบราชการซึ่งต้องเป็นการประกาศภัยพิบัติระดับจังหวัดเท่านั้น หากเป็นภัยพิบัติที่เกิดเฉพาะพื้นที่ ทางจังหวัดจะไม่สามารถประกาศเป็นภัยพิบัติได้ทำให้ไม่สามารถรับค่าสินไหมทดแทนได้ ซึ่งขณะนี้

กรมประมงกำลังเจรจาเพื่อพิจารณาในเรื่องดังกล่าวเพื่อเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขให้สามารถครอบคลุมหรือดูแลเฉพาะเจาะจงได้มากยิ่งขึ้น โดยกำลังจัดทำร่างใหม่เพื่อเสนอไปยังกรมบัญชีกลางและรอความเห็นจากกรมบัญชีกลาง เช่น ของเดิม เมื่อเกิดความเสียหายจะชดเชยตามความยาวของเรือ แต่ร่างที่กำลังนำเสนอจะชดเชยตามปริมาตรความจุของเรือ อัตราการช่วยเหลือกรณีที่เรือเสียหายจะจ่ายไม่เกิน 20,000 บาท แต่ในร่างใหม่จะเพิ่มมาเป็น 30,000 บาท ค่ากู้เรือจะช่วยเหลือเยียวยาประมาณ 10,000 บาท แต่ร่างใหม่เพิ่มขึ้นมาเป็น 15,000 บาท และกรณีที่เรือจมสามารถจ่ายได้ไม่เกิน 66,000 บาท แต่ร่างใหม่เพิ่มขึ้นมาเป็นจ่ายได้ไม่เกิน 100,000 บาท

1.2.2 กระตุ้ถาม เรื่อง ขอรบแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้ป่วยจิตเวช โดย นางสาวรักชนก ศรีนอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาในเรื่องของการดูแลผู้ป่วยจิตเวชอย่างไม่ทั่วถึง และมีผู้ป่วยจิตเวชที่เกิดจากยาเสพติดเป็นจำนวนมากที่มีอาการคลุ้มคลั่งอาละวาดในชุมชนซึ่งเกิดขึ้นหลายครั้ง โดยผู้ป่วยจิตเวชบางรายจะมีอาการคลุ้มคลั่งอาละวาด ทำลายข้าวของทั้งในบ้านของผู้ป่วยเอง และในที่สาธารณะอื่น ๆ ซึ่งสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก ที่ผ่านมามีการอาละวาดของผู้ป่วยจิตเวช เมื่อเกิดเหตุประชาชนจะไปดำเนินการแจ้งความกับสถานีตำรวจ แต่เมื่อแจ้งความแล้วทางเจ้าหน้าที่ตำรวจก็จะดำเนินการควบคุมตัวผู้ป่วยจิตเวชผู้กระทำความผิดไว้เพียงช่วงระยะเวลาหนึ่ง และจะมีการปล่อยตัวในเวลาต่อมา โดยผู้ป่วยจิตเวสดังกล่าวก็จะกลับมากระทำความผิดเช่นเดิม บางครั้งอาจเกิดเหตุการณ์ที่ร้ายแรงมากขึ้นได้ จึงขอสอบถามแผนงานที่จะควบคุมจำนวนผู้ป่วยจิตเวชของกระทรวงสาธารณสุขและแผนการดูแลรักษาผู้ป่วยจิตเวชในระยะยาว รวมทั้งแนวทางในการจัดหาสถานที่เพื่อแยกและบำบัดผู้ป่วยจิตเวชจากยาเสพติดออกจากพื้นที่ชุมชนเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนในปัจจุบันเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น ผู้ป่วยจิตเวชได้สร้างปัญหาทำให้ประชาชนไปแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ แต่ตำรวจไม่เข้าดำเนินการ ด้วยเหตุผลที่ว่ายังไม่มี ความเสียหายเกิดขึ้น จึงขอสอบถามถึงขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตอบกระทู้ถามว่า กระทู้ดังกล่าวเป็นเรื่องที่ดีมากเนื่องจากในปัจจุบันตามข้อมูลที่สมาชิกฯ ได้อภิปราย ยอมรับว่าเป็นเรื่องจริงที่ข้อมูลทั้งหลายตัวเลขไม่ค่อยตรงกัน ตนเข้ามาทำงานในกระทรวงสาธารณสุข แม้ว่าจะไม่ได้เป็นหมอแต่เป็นวิศวกร ซึ่งก็ต้องดูตัวเลขตามที่สมาชิกฯ ได้อภิปรายซักถาม หากตัวเลขไม่ตรงกัน การบริหารจัดการก็จะยุ่งยากซับซ้อนว่าควรจะทำดำเนินการอย่างไรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อพี่น้องประชาชนและประเทศชาติ ในส่วนของการดำเนินการขอเรียนว่า บุคลากรทางการแพทย์ในภาพรวมไม่ใช่เฉพาะในเรื่องของจิตเวชมีไม่เพียงพอ กระทรวงสาธารณสุขมีบุคลากรทางการแพทย์ หมอและพยาบาล และในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประมาณ 500,000 คน และมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ

หมู่บ้าน (อสม.) อีก 1,070,000 คน เป็นองค์กรที่ใหญ่มากและมีภารกิจงานจำนวนมาก หากไม่สามารถแยกหรือบริหารจัดการให้เป็นแนวทางที่เกิดความชัดเจนแล้วจะไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นในส่วนของการดำเนินการการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศ ซึ่งมีงบประมาณ 340,000 ล้านบาท ในส่วนของหน่วยงานที่ดูแลงานด้านจิตเวช คือ กรมสุขภาพจิต ที่ผ่านมามีภารกิจดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นส่วนใหญ่ ความแตกต่างของผู้ป่วยจิตเวชกับผู้ป่วยจิตเวชที่มาจากยาเสพติดมีความแตกต่างกันตรงที่ว่าผู้ป่วยจิตเวชจากยาเสพติดมีโรคอื่นเพิ่มเติมด้วย ทำให้แพทย์หรือผู้ดูแลเกี่ยวกับด้านจิตเวชเพียงอย่างเดียวไม่สามารถรักษาได้อย่างครอบคลุม จึงมีนโยบายให้กระทรวงสาธารณสุขไปดำเนินการ คือ การรวบรวมการรักษาจิตเวชธรรมดาของบุคคลทั่วไปกับจิตเวชจากยาเสพติด เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรี่ยกยวเข้ามารวมอยู่ในกรมสุขภาพจิต และหากเป็นไปได้จะปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการเป็นกรมสุขภาพจิตและยาเสพติด ซึ่งต้องเรียนว่าอาคารสถานที่ของกรมสุขภาพจิตมีเพียงพอ สามารถรองรับผู้ป่วยจิตเวชทั้งปกติและเกิดจากยาเสพติดได้ หากเพิ่มในส่วนที่ยาเสพติดเข้าไปกรมสุขภาพจิตสามารถดูแลได้โดยตรง ส่วนที่สมาชิกฯ ให้ความเห็นว่าตัวเลขไม่ตรงกันนั้น ตนได้รวบรวมข้อมูลมาว่าปัจจุบันมีผู้ป่วยจิตเวชประมาณ 5.7 ล้านคน เป็นผู้ป่วยจิตเวชจากยาเสพติดประมาณร้อยละ 40 และในส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับจิตเวชทั่วไปนั้น มีนโยบายส่งเสริมให้คนไทยรู้จักและดูแลสุขภาพจิตด้วยตนเองในเบื้องต้น ส่งเสริมสมุนไพรและอาหารไทยเป็นยา หากกายดีและใจดีก็จะสามารถผ่านพ้นไปได้ด้วยดี โดยสามารถคัดกรองและติดตามสุขภาพจิตของตนเองได้ทาง www.พักใจ.com ซึ่งมีผู้ลงทะเบียนประมาณ 5 ล้านกว่าคน นอกจากนี้ ยังได้ประชุมคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเพื่อเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์ใหม่สำหรับงบประมาณในปี 2568 โดยตั้งศูนย์ที่ปรึกษาทางด้านจิตเวชเพื่อปรึกษาด้านสุขภาพจิตก่อนป่วยเพิ่มขึ้นทุกจังหวัด งบประมาณ 73 ล้านบาท สำหรับผู้ป่วยจิตเวชที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด แอลกอฮอล์ บุหรี่ กัญชานั้น ระบบข้อมูลผู้ป่วยจิตเวช ร่วมกับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงมหาดไทยพัฒนาระบบการแจ้งโดยศูนย์คัดกรองของสาธารณสุข สายด่วน 1323 และ สายด่วน 1667 ตลอดจนผลักดันยาฉีดชนิดออกฤทธิ์ยาวนานเข้าสู่ระบบบัญชียาหลัก สำหรับแผนการดูแลระยะยาว มีการเพิ่มเติม 4 แผน คือ 1. แผนบุคลากรสุขภาพจิต ร่างพระราชบัญญัติปลดล็อกให้กระทรวงสาธารณสุขสามารถผลิตบุคลากรที่จำเป็น ซึ่งที่ผ่านมามีข้อจำกัดในหน้าที่การงานเนื่องจากขึ้นตรงกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) จึงต้องการให้ออกนอกระบบ กพ. มีลักษณะใกล้เคียงกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นการตอบแทนการทำงานให้เหมาะสมกับการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งคาดว่าจะสามารถเข้ามาพิจารณาในสภาฯ ได้ภายในสมัยการประชุมนี้ รวมทั้งเพิ่มจำนวนนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์เพื่อดูแลคุณภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล 2. เพิ่มการให้บริการสุขภาพอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ เพิ่มจำนวนหอผู้ป่วยจิตเวช เพิ่มมินิธัญญารักษ์ให้ครบทุกจังหวัด เพิ่มสถานฟื้นฟูสมรรถภาพ เพิ่มชุมชนล้อมรัก เพิ่มศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม 3. เพิ่มการช่วยเหลือผู้ป่วยโดยการดูแลแบบเชิงรุก ในระบบการแพทย์ 4. เพิ่มการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสุขภาพจิต โดยขณะนี้

นายกรัฐมนตรีได้มีนโยบายที่จะจัดการในเรื่องยาเสพติดและผู้คนที่เกี่ยวข้อง และผลักดันเรื่อง การบำบัดรักษาถือเป็นนโยบายหลักและให้ความสนใจในประเด็นส่วนราชการที่ต้องบูรณาการ การดำเนินการร่วมกัน ผู้ป่วยที่มีความรุนแรงและมีอาการฉุกเฉินสามารถเข้ารับการรักษาได้ทุกที่ หากแพทย์ ไม่รับรักษา สามารถโทรสายด่วน 1667 โดยหากเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งแล้วจะสามารถบูรณาการไปจนถึง ตำรวจ ฝ่ายปกครอง และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้าไปปรับตัวผู้ป่วยจิตเวชจากยาเสพติด ทั้งนี้ จะขอรับปัญหาดังกล่าวที่สมาชิกฯ ได้อภิปรายไปดำเนินการแก้ไขให้มีความชัดเจน ซึ่งบางหน่วยงาน อาจไม่มีความเข้าใจในภารกิจและหน้าที่ใหม่ที่เกิดขึ้น และขอขอบคุณสมาชิกฯ ที่ช่วยกันติและช่วยกัน ชมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นต่อไป

1.2.3 กระทู้ถาม เรื่อง แผนการก่อสร้างหรือขยายโรงพยาบาลคอนสวรรค์ โดยนายอัครแสนศิริ โล่หวิระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ พรรคพลังประชารัฐ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ด้วยโรงพยาบาลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ได้เสนอ แผนของบลงทุนเพื่อขยายเป็นโรงพยาบาลขนาด 60 เตียง ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2564 แต่ยังไม่ได้รับการอนุมัติ ทั้งนี้ โรงพยาบาลมีพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 9 ตำบล 103 หมู่บ้าน ประชากร 54,654 คน เปิดให้บริการครั้งแรกเมื่อเดือนกรกฎาคม 2529 จำนวน 10 เตียง ต่อมา ปี 2535 ได้รับงบประมาณ ขยายให้บริการระดับ 30 เตียง โดยมีเหตุผลเพื่อทดแทนอาคารเดิมที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 35 ปี ให้บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยในประมาณวันละ 40 – 50 รายต่อวัน และไม่มีสถานที่ให้บริการ กรณีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพ ตามโครงการ "มินิธัญญารักษ์" ต้องยืมพื้นที่อาคาร กองร้อยอาสารักษาดินแดน ของที่ว่าการอำเภอ กรมการปกครอง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องของบ ในการก่อสร้างอาคารผู้ป่วยใน 60 เตียง เลขที่แบบ 10738 งบประมาณ จำนวน 44,250,000 บาท ซึ่งปัจจุบันบริการประชาชนได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร จึงมีความต้องการขยายเพิ่มเติมยงนอนสำหรับผู้ป่วย ค้างคืนให้มีเพียงพอในการบริการประชาชน จำนวน 60 เตียง จึงขอสอบถามถึงแผนการดำเนินการ ของกระทรวงสาธารณสุขในการขยายโรงพยาบาลคอนสวรรค์เป็น 60 เตียง ได้ในปีงบประมาณใด

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตอบกระทู้ถาม ว่า เมื่อวันที่จันทร์ที่ 1 กรกฎาคม 2567 ตนได้ออกตรวจราชการในจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา และ จังหวัดสระบุรี พบว่าโรงพยาบาลต่าง ๆ มีความขาดแคลน ทั้งอาคารสถานที่ บุคลากรทางการแพทย์ และในส่วนอื่น ๆ แต่บุคลากรทางการแพทย์ก็ดูแลรักษาพยาบาลพี่น้องประชาชนโดยไม่บ่นว่า เหน็ดเหนื่อย แต่เราทราบได้เพราะดูจากสถิติคนที่เข้ามารักษาพยาบาลสูงมาก ในส่วนของโรงพยาบาล คอนสวรรค์ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาดกลาง 30 เตียง แต่มีผู้ป่วยใช้บริการถึง 45 เตียง มีหน่วยบริการผ่าตัดต่อกระดูกและศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดสารเสพติดมีนิธัญลักษณ์แห่งเดียวของจังหวัด ชัยภูมิ รวมทั้งรองรับผู้ป่วยที่ต้องการบริการฟื้นฟูดูแลถึงเฉียบพลันที่มีอาการทางคลินิกผ่านพ้นภาวะ วิกฤตและมีความผิดปกติของทางร่างกายบางส่วน และผู้ป่วยสุดท้ายที่ยังต้องการการดูแล

แบบประทับประคอง ซึ่งเหล่านี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้เป็น 60 เตียง โดยกระทรวงสาธารณสุข ได้ของบประมาณที่สมาชิกฯ ได้สอบถามวงเงินประมาณ 44 ล้านบาท แล้ว แต่น่าเสียดายที่ถูกตัดออกไป กระทรวงสาธารณสุขมีความเห็นใจและเข้าใจในความเป็นห่วงพี่น้องประชาชนของสมาชิกฯ จึงได้เตรียมขอแปรญัตติให้ โดยจะแบ่งเป็นงบลงทุนปี 2568 ประมาณ 8,800,000 บาท และงบผูกพัน ปี 2569 อีก 35,400,000 บาท

1.3 กระตุ้ถามแยกเฉพาะ

1.3.1 กระตุ้ถาม เรื่อง ติดตามความคืบหน้าและการแก้ไขปัญหาโครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3 โดย นายกฤษ ศิลปชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดระยอง พรรคก้าวไกล เป็นผู้ตั้งกระตุ้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

เนื่องจากรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายติดตามภารกิจสำคัญ จึงขอเลื่อนการตอบกระตุ้ถามไปในวันพฤหัสบดีที่ 18 กรกฎาคม 2567

1.3.2 กระตุ้ถาม เรื่อง ปัญหาการยื่นขอใบแจ้งการขุดดินหรือถมดินตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 โดย นายกิตติภณ ปานพรหมมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม พรรคก้าวไกล เป็นผู้ตั้งกระตุ้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ นายชาดา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระตุ้ถาม

1.3.3 กระตุ้ถาม เรื่อง ติดตามโครงการขยายถนนทางหลวงหมายเลข 3296 เป็น 4 ช่องจราจร เชื่อมระหว่างอำเภอ โดย นายกิตติภณ ปานพรหมมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม พรรคก้าวไกล เป็นผู้ตั้งกระตุ้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ทั้งนี้ นางมนพร เจริญศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระตุ้ถาม

1.3.4 กระตุ้ถาม เรื่อง ขอทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ โดย นางสาวรักชนก ศรีนอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล เป็นผู้ตั้งกระตุ้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เนื่องจากรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายติดตามภารกิจสำคัญ จึงขอเลื่อนการตอบกระตุ้ถามไปในวันพฤหัสบดีที่ 18 กรกฎาคม 2567

1.3.5 กระตุ้ถาม เรื่อง สอบถามความคืบหน้าโครงการติดตั้งเครื่องสูบน้ำจากลำน้ำชีสู่คลองชลประทาน 4L4R โดย นายพลากร พิมพะนิตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ พรรคเพื่อไทย เป็นผู้ตั้งกระตุ้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้ นายอรรถกร ศิริลัทธยากร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระตุ้ถาม

1.3.6 กระทู้ถาม เรื่อง การพัฒนาพื้นที่รอบเขื่อนลำปาว จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นพื้นที่เกษตร และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดย นายวิรัช พิมพะนิตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาฬสินธุ์ พรรคเพื่อไทย เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้ นายอรรถกร ศิริลัทธยากร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับมอบหมาย ให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถาม

สำหรับกระทู้ถามแยกเฉพาะนี้ ได้มีการถามและตอบในห้องกระทู้ถามแยกเฉพาะ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 268

ก่อนดำเนินการประชุมในระเบียบวาระถัดไป ประธานฯ ได้ขออนุญาตที่ประชุมว่าจะขอนำระเบียบวาระ (3) รับรองรายงานการประชุม ขึ้นมาพิจารณาก่อน ซึ่งที่สมาชิกฯ ไม่ขัดข้อง

(3) รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 1 (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง)

ครั้งที่ 5 เป็นพิเศษ วันพุธที่ 3 ถึงวันศุกร์ที่ 5 มกราคม 2567

ครั้งที่ 6 วันพุธที่ 10 มกราคม 2567

ครั้งที่ 7 วันพฤหัสบดีที่ 11 มกราคม 2567

ครั้งที่ 8 วันพุธที่ 17 มกราคม 2567

ครั้งที่ 9 วันพฤหัสบดีที่ 18 มกราคม 2567

ที่ประชุมให้การรับรอง

(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

2.1 รับทราบการพิจารณาของวุฒิสภา

(1) รับทราบรายงาน จำนวน 9 เรื่อง

(1.1) รายงานผลการดำเนินการตามมาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

(1.2) รายงานผลการดำเนินการตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ 2566

(1.3) รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 และรายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(1.4) รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 และรายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(1.5) รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 และรายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(1.6) รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 และรายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(1.7) รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

(1.8) รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2564 และสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

(1.9) รายงานประจำปีกองทุนพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

(2) ลงมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ที่ประชุมรับทราบ

2.2 รับทราบเรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้อนุญาตให้คณะกรรมการการศึกษา ขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 106 วรรคสอง จำนวน 12 คณะ

(1) คณะกรรมการการตำรวจ ขอย้ายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติ เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาการลักลอบขโมยสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้า ออกไปอีก 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน 2567

(2) คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือตอนล่าง 1 และเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor: NEC-Creative LANNA) ขอย้ายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ 9 พฤษภาคม 2567

(3) คณะกรรมการพลังงาน ขอย้ายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติ แก้ไขปัญหาค่าไฟฟ้าแพง ออกไปอีก 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ 25 เมษายน 2567

(4) คณะกรรมาธิการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติ จำนวน 4 เรื่อง

(4.1) ญัตติเรื่อง “ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ” ออกไปอีก 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน 2567

(4.2) ญัตติเรื่อง “ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนอันเกิดจากลิง” ออกไปอีก 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ 12 พฤษภาคม 2567 และอีก 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ 11 มิถุนายน 2567

(4.3) ญัตติเรื่อง “ญัตติพิจารณาศึกษาแนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาตเพื่อจัดทำบริการสาธารณะในเขตพื้นที่ป่าและนิคมสร้างตนเองของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ออกไปอีก 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2567

(4.4) ญัตติเรื่อง “ญัตติพิจารณาศึกษาและจัดทำมาตรการป้องกัน แก้ไขฟื้นฟู และเยียวยากรณีน้ำมันรั่วไหลทางทะเล” ออกไปอีก 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2567

(5) คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการแยกกันของออกจากกฎหมายว่าด้วยกัญชาและการควบคุมการใช้พืชกระท่อม ออกไปอีก 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ 9 พฤษภาคม 2567

(6) คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการสร้างคนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ออกไปอีก 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2567

(7) คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการตราพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2567

(8) คณะกรรมาธิการการเงิน การคลัง สถาบันการเงินและตลาดการเงินขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาสูบและยาเส้นราคาตกต่ำ ออกไปอีก 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2567

(9) คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษากฎหมายและมาตรการควบคุมกำกับบุรีไฟฟ้าในประเทศไทย ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2567

(10) คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานและศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาล้างป่าอย่างยั่งยืน รวมทั้งมาตรการเยียวยาความเสียหายให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ 13 มิถุนายน 2567

(11) คณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและเสนอแนวทางการส่งเสริมกระบวนการสร้างสันติภาพเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ 8 กรกฎาคม 2567

(12) คณะกรรมการการแรงงาน ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาแรงงาน ออกไปอีก 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2567

ที่ประชุมรับทราบ

2.3 รับทราบผลการพิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตฉ้อโกงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 105 วรรคสี่)

ตามที่สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบให้ส่งญัตติพร้อมข้อสังเกตของคณะกรรมการ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตฉ้อโกงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการนั้น เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2567 รับทราบผลการพิจารณาญัตติดังกล่าวตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรทราบ

ที่ประชุมรับทราบ

2.4 รับทราบรายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเรื่องร้องเรียนทั้งสิ้น 5,380 เรื่อง โดยได้พิจารณาตรวจสอบ ประสานงาน แสวงหาข้อเท็จจริง จนมีคำวินิจฉัย หรือมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนใดที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนแล้วเสร็จเป็นจำนวน 3,388 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 62.97 ของเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการในรอบปี ซึ่งสูงกว่าผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 2,840 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 54.08 ของเรื่องร้องเรียนที่รับไว้ดำเนินการ และยังอยู่ระหว่างดำเนินการจำนวน 1,922 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 37.03 โดยปรากฏผลดำเนินการที่สำคัญ เช่น การแก้ไขปัญหาการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของนักศึกษาฝึกงาน ซึ่งเดิมไม่มีกฎหมายเฉพาะในการคุ้มครองนักศึกษาฝึกงานในระดับอุดมศึกษาและระดับอาชีวศึกษาที่ฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรที่สถาบันการศึกษากำหนด ผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงเสนอแนะให้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำหลักเกณฑ์กลางเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน การส่งนักศึกษาเข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการ รวมทั้งปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อมา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ออกประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการจัดหลักสูตร สหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน พ.ศ. 2565 รวมทั้งมีหนังสือแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐร่วมมือกำหนดแนวปฏิบัติในการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันแล้ว นอกจากนี้ ยังมีกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 32 การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเรื่องดังกล่าวเกิดจากการกำหนดให้นำข้อมูลและลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องหามาจัดเก็บในฐานข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรทุกราย แม้ต่อมาพนักงานอัยการจะมีคำสั่งไม่ฟ้อง หรือศาลมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดให้ยกฟ้องแล้วก็ได้มีการคัดแยกรายชื่อของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่พนักงานอัยการจะมีคำสั่งไม่ฟ้อง หรือศาลมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดให้ยกฟ้องแล้วดังกล่าวออกจากทะเบียนประวัติอาชญากรแต่อย่างใด ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเสนอแนะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการแก้ไขปรับปรุงระเบียบดังกล่าว ซึ่งต่อมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้แก้ไขและประกาศใช้ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 32 การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. 2566 เรียบร้อยแล้ว อีกทั้งผู้ตรวจการแผ่นดินยังให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในเชิงระบบคือ การแก้ไขปัญหาเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง หรือเรื่องที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรมให้แก่ประชาชน โดยผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถหยิบยกและนำมาศึกษาเพื่อหามาตรการป้องกันและการแก้ไขปัญหาเชิงรุก ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการเชิงระบบในหลายกรณี อาทิ การศึกษากฎหมายการจ้างแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบการ การศึกษาปัญหาความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมของประชาชนอันเกิดจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 โครงการเสนอแนะปรับปรุงกฎหมาย กฎและระเบียบให้มีการบังคับใช้เครื่องกระตุกหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (AED) ในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ที่หัวใจหยุดเต้นให้กลับมาหายใจ (CPR) การพิจารณาแก้ไขปัญหาการดำเนินการของร้านค้าสงเคราะห์ผู้ต้องขัง กับมาตรฐานของสินค้าที่นำมาจำหน่ายและสิทธิการเลือกซื้อสินค้าของผู้ต้องขัง และโครงการศึกษาปัญหาและผลกระทบของการทำประมงภายใต้กฎหมายประมง

การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมของประชาชน ถือเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางการทำงาน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินผ่านแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ร้องเรียนที่มีการออกแบบให้ผู้ร้องเรียนได้สะท้อนความคิดเห็นอย่างอิสระ เพื่อนำผลการสำรวจดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของผู้ตรวจ

การแผ่นดินและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินให้เกิดมาตรฐานและเป็นที่ยังพอใจต่อประชาชน ผู้มาร้องเรียนมากที่สุด โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของความพึงพอใจของผู้ร้องเรียนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566พบว่า ผู้ร้องเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนในทุกด้านอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.11) คิดเป็นร้อยละ 82.2 โดยมีรายละเอียดของความพึงพอใจในแต่ละด้าน ประกอบด้วย ด้านการยื่นและรับเรื่องร้องเรียน ร้อยละ 85.60 ด้านการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน ร้อยละ 81.00 ด้านการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียน ร้อยละ 81.40 ด้านการดำเนินการหลังการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียน ร้อยละ 70.60 ด้านความพึงพอใจต่อการพิจารณาสอบสวนเรื่องร้องเรียนในภาพรวม ร้อยละ 78.80 และด้านภาพลักษณ์และการให้บริการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ร้อยละ 85.20

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ รายงานการรับเรื่องร้องเรียนของพี่น้องประชาชน คิดเป็นร้อยละ 62.97 สมาชิกฯ เชื่อมั่นในการทำงานของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเนื่องจากได้เคยอภิปรายในประเด็นนี้เมื่อปีที่แล้ว โดยได้ดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนแล้วเสร็จเพิ่มมากขึ้นจากรายงานปี 2565 ซึ่งต้องชื่นชมการดำเนินการที่สามารถแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนได้จำนวนมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ได้มีข้อเสนอหรือติดตามหรือไม่ว่าหน่วยงานที่มีเรื่องร้องเรียนจำนวนมาก ได้มีการปรับปรุงกระบวนการ วิธีการ การจัดบริการ การแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ หรือวิธีการใด ๆ ที่จะนำไปสู่การลดจำนวนเรื่องร้องเรียนเหล่านั้น ตลอดจนมีการตั้งคำถามถึงการปรับปรุง รูปแบบ วิธีการในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่อยู่ในหน่วยงานเหล่านั้นหรือไม่ รวมทั้งมีการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อให้จำนวนเรื่องร้องเรียนลดลงหรือไม่ นอกจากนี้ ประเด็นเรื่องการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของนักศึกษาฝึกงาน ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายคุ้มครอง และองค์กรอื่น ๆ ยังไม่มีความใส่ใจในประเด็นดังกล่าวมากเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม ในบางประเด็นยังมีความซ้ำซ้อนกับบางหน่วยงาน อีกทั้งสมาชิกฯ ยังได้ชื่นชมที่เมื่อปีที่แล้วได้ขอข้อมูลและเอกสารเพิ่มเติม ทางเจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินก็ได้ส่งเอกสารดังกล่าวไปให้ที่บ้าน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงานให้กับพี่น้องประชาชนและสภาฯ แห่งนี้ รวมทั้งประเด็นเรื่องการพิสูจน์สถานะบุคคลได้มีการประสานงานเรื่องการตรวจ DNA พิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล นำไปสู่การลงรายการสถานะบุคคล แต่ยังไม่มีการลงรายละเอียดและความเห็นต่อกรณีที่ต้องมีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานภาครัฐให้การรับรอง

ที่ประชุมรับทราบ

2.5 รับทราบรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2566 และรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ในฐานะองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีบทบาทหน้าที่ตามหลักการว่าด้วยสถานะของสถาบันแห่งชาติ

เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนหรือหลักการปารีส ซึ่งกำหนดหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชนเพื่อประเมินและจัดทำรายงานประจำปี พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะเพื่อให้มีการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐบาล รัฐสภา หรือองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ รวมทั้งการติดตามประเมินผลตามข้อเสนอแนะดังกล่าว เพื่อให้มั่นใจว่ามีกลไกการปกป้องและคุ้มครองสิทธิของประชาชน ดังนั้น การจัดทำรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศจึงเป็นหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งของ กสม. ซึ่งเป็นไปตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (2) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (2) ประกอบมาตรา 33 มาตรา 40 และมาตรา 44 ที่บัญญัติให้ กสม. เฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง และให้จัดทำรายงานดังกล่าวเป็นประจำทุกปีให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทินเพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชนโดยต้องคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ โดยรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยฉบับนี้จัดทำขึ้นจากกระบวนการเฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์สิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในประเทศ ระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2566 ซึ่งรวมถึงการติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลของปี 2565 โดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานของ กสม. ได้รวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงจากรายงานของแหล่งข้อมูลเปิดทั่วไป ฐานข้อมูลจากรายงานสถิติของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของ กสม. ทั้งในส่วนข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ แลกเปลี่ยนต่อเหตุการณ์สำคัญ การจัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในประเด็นสิทธิต่าง ๆ รวมทั้งการจัดเวทีสมัชชาสิทธิมนุษยชนในปี 2566 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 ใน 5 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม (2) สิทธิชุมชนและสิ่งแวดล้อม (3) การแก้ไขปัญหากลุ่มสถานะบุคคล (4) การจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และ (5) การแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว จากนั้น จึงนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประมวลเป็นสถานการณ์และวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อประเมินว่ารัฐได้เคารพหรือคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ได้รับการรับรองในรัฐธรรมนูญ กฎหมายภายในประเทศ สนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากลหรือไม่ ทั้งนี้ ภาพรวมของการตอบรับต่อข้อเสนอแนะของ กสม. ในปี 2665 ทุกหน่วยงานเห็นสอดคล้องที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในด้านต่าง ๆ ดียิ่งขึ้น แต่ยังมีบางส่วนที่ต้องติดตามความก้าวหน้า รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในปี นี้ จากนั้น จึงจัดทำเป็นรายงานโดยสรุปที่สำคัญ ซึ่งรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนฉบับนี้ กสม. แบ่งเป็น 4 ส่วนได้แก่ สิทธิตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) สิทธิตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) สิทธิของกลุ่มบุคคล 7 กลุ่ม และสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งในแต่ละ

ส่วนประกอบด้วยสถานการณ์ ปัญหาหรืออุปสรรค การดำเนินการที่สำคัญของ กสม. การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สรุปได้ดังนี้

ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยได้รับเรื่องร้องเรียนว่ามีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน 940 เรื่อง โดยรับไว้ดำเนินการ 610 เรื่อง (ร้อยละ 64.89) ที่เหลือ 330 เรื่อง (ร้อยละ 35.11) ไม่รับไว้ดำเนินการเนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสม. หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรอิสระอื่น ในจำนวนเรื่องร้องเรียนที่รับไว้ดำเนินการ แบ่งเป็นการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน 259 เรื่อง (ร้อยละ 42.46) และการประสานการช่วยเหลือศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ 351 เรื่อง (ร้อยละ 57.54) โดยประเด็นที่มีการร้องเรียนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม สิทธิและความเสมอภาคทางเพศ และสิทธิและสถานะบุคคล กสม. ได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนเสร็จสิ้น 194 คำร้อง เป็นคำร้องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 63 คำร้อง และก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 131 คำร้อง พบเรื่องที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 123 คำร้อง (ร้อยละ 63.40)

ด้านการจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยได้มีรายงานข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ รวม 24 เรื่อง อาทิ 1) การคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพจากอันตรายอันเกิดจากการใช้กัญชาที่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์ 2) การปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เพื่อขยายความคุ้มครองให้ครอบคลุมถึงองค์กรคนพิการที่สมาชิกมีความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ และสถานะของบุคคล 3) การส่งเสริมให้ผู้ต้องขังข้ามเพศเข้าถึงฮอร์โมนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อสุขภาพทางเพศได้ 4) การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาคดียาเสพติดโดยให้ได้พบศาลตามหลักสิทธิมนุษยชน 5) การบริหารจัดการมลภาวะทางอากาศในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน เป็นต้น

ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย โดยได้จัดทำรายงานโดยนำเสนอผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะครอบคลุมสถานการณ์สำคัญในปี 2565 สถานการณ์สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมถึงสิทธิของกลุ่มบุคคล ได้แก่ กลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ สตรี และผู้มีปัญหาทางสถานะ

ด้านการสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน โดยมีการจัดทำหลักสูตรการอบรมสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย เช่น หลักสูตรเสริมสร้างความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูง การจัดทำเนื้อหาวิทยาสหสิทธิมนุษยชนศึกษาระบบ e - learning การอบรมการใช้คู่มือจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ครูในจังหวัดต่าง ๆ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ และภาคเอกชน

ด้านการศึกษาวิจัย โดยมีงานศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 3 เรื่อง ได้แก่ 1) โครงการศึกษาผลกระทบของอุตสาหกรรมกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน : น้ำตาลกับห่วงโซ่อุปทาน 2) โครงการธุรกิจเหมืองทองคำกับการละเมิดสิทธิชุมชนจากกรณีตัวอย่างของจังหวัดจันทบุรี และ 3) โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ซึ่ง กสม. จะได้นำผลงานวิจัยไปขับเคลื่อนและประกอบการพัฒนาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป

ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดย กสม. ไทยได้ทำหน้าที่เป็นประธาน SEANF และได้ผลักดันการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF ปี 2565 - ปี 2569 โดยเฉพาะในประเด็นที่ 3 ที่ กสม. มีบทบาทนำในการขับเคลื่อนการป้องกันการทรมาน นอกจากนี้ ยังได้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศที่จัดโดยสหประชาชาติ เครือข่ายสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในระดับสากลและภูมิภาค และกลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียนเกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิของผู้สูงอายุ การป้องกันการทรมาน และการควบคุมการบิดเบือนข้อมูล รวมทั้งได้จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นเรื่องอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 87 และ 98 เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐบาลไทยและการร่วมมือกับหน่วยงานสหประชาชาติเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานที่สำคัญด้านสิทธิมนุษยชน

ด้านการดำเนินงานและการพัฒนาองค์กร โดยสำนักงาน กสม. มีงบประมาณสำหรับดำเนินงานภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ทั้งสิ้น 225,178,231.95 บาท แบ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี 216,231,000 บาท และงบประมาณเหลือจ่ายสะสมจากปีที่ผ่านมา 8,947,231.95 บาท โดยสำนักงาน กสม. มีผลการเบิกจ่ายและก่องหนผู้กัพนทั้งสิ้น 218,421,293.06 บาท คิดเป็นร้อยละ 97 สูงกว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่มีผลการเบิกจ่ายร้อยละ 96.50 สำหรับงบประมาณคงเหลือ 6,756,938 89 บาท กสม. เห็นชอบให้นำไปใช้ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณถัดไป

สำหรับปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินงานยังคงเป็นประเด็นเดียวกับในปีที่ผ่านมา ได้แก่ การปรับปรุงแก้ไขอำนาจหน้าที่ของ กสม. ให้สอดคล้องกับหลักการปารีสใน 2 ส่วน ได้แก่ การยกเลิกหน้าที่และอำนาจในการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

และการเพิ่มหน้าที่และอำนาจในการไกล่เกลี่ยเพื่อยุติข้อพิพาทด้านสิทธิมนุษยชน กสม. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อแก้ไขหน้าที่และอำนาจใน 2 ประเด็นดังกล่าวแล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แต่เนื่องจากปี 2566 มีการเลือกตั้งและจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ จึงต้องมีการเสนอร่างกฎหมายที่แก้ไขอีกครั้ง

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ปัญหาผู้ต้องขังเกินความจุประมาณ 30,000 คน ซึ่งสะท้อนความแออัดน้อยกว่าสภาพความเป็นจริง เนื่องจากการคำนวณตามมาตรฐานของกรมราชทัณฑ์ประเทศไทย กำหนดพื้นที่นอน 1.6 ตารางเมตรต่อผู้ต้องขัง 1 คนนั้น ต่ำกว่ามาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ว่าควรมีพื้นที่นอนอย่างน้อย 3.4 ตารางเมตร อีกทั้งผู้ต้องขังในศูนย์กักกันนักโทษ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง มีพื้นที่ควบคุมไม่เหมาะสมและการให้บริการยังต่ำกว่าสิทธิมนุษยชนพึงจะได้รับ จึงต้องการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าไปตรวจสอบในประเด็นดังกล่าว สำหรับประเด็นเรื่องสิทธิเด็ก ปัจจุบันเด็กได้รับสิทธิมากเกินไปจนเด็กไม่กลัวครู หากเด็กที่มีคุณภาพย่อมจะส่งผลต่อการพัฒนาของชาติบ้านเมือง รวมทั้งควรเพิ่มการดูแลเด็กในเรื่องอาหารกลางวันเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจให้ได้รับการดูแลจากโรงเรียนอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ สมาชิกฯ ยังชื่นชมรายงานในประเด็นเรื่องแรงงาน โดยเฉพาะเรื่องปัญหาและอุปสรรคซึ่งเป็นการสะท้อนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจริง แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ให้ข้อมูลเชิงประจักษ์กับสภาฯ อย่างครบถ้วนและครอบคลุมทุกประเด็น จึงขอให้รัฐบาลและกระทรวงแรงงานปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานตามที่องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เสนอในรายงานฉบับนี้ รวมทั้งควรคืนอำนาจให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อให้เกิดการทำงานอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารกับหน่วยงานที่ดำเนินการตรวจสอบ สำหรับประเด็นการชุมนุมที่มีการสรุปว่าผู้ชุมนุมไม่เข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนนั้น สมาชิกฯ ให้ความเห็นว่าเป็นการสรุปอย่างไม่ครบถ้วนรอบด้าน เนื่องจากประชาชนเหล่านั้นมาใช้สิทธิในการชุมนุมโดยปราศจากอาวุธและไม่มีการให้ความเห็นต่อเหตุการณ์ที่ผู้ชุมนุมถูกรัฐบาลใช้อาวุธสลายการชุมนุมจนมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก และยังไม่สามารถจับตัวผู้กระทำความผิดได้จนถึงปัจจุบัน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรที่จะสื่อสารข้อเท็จจริงไปยังพี่น้องประชาชน จึงขอให้ทบทวนรายงานในประเด็นดังกล่าว โดยสมาชิกฯ ได้เสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นเสรีภาพในการแสดงออกและสิทธิในการประกันตัวของนักโทษทางการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่นานาชาติแสดงความห่วงและกังวลมาโดยตลอด และขอชื่นชมรายงานฉบับนี้ที่มีความกังวลต่อการใช้มาตรา 112 ว่าเป็นข้อจำกัดต่อการใช้เสรีภาพในการแสดงออกและเป็นเครื่องมือของฝ่ายที่มีอำนาจรัฐในการใช้ปราบปรามและกีดกันการแสดงออกทางการเมืองของประชาชน จึงควรเพิ่มเติมและชี้ให้เห็นถึงปัญหาของคดีฟ้องร้องเพื่อปิดปากประชาชนด้วยมาตรา 112 อย่างเข้มข้นมากยิ่งขึ้นและคาดหวังบทบาทของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการผลักดันให้มีกฎหมายนิรโทษกรรม โดยรักษาจุดยืนในการไม่ฝักใฝ่ทางการเมืองได้เช่นเดิม

สมาชิกฯ ยังได้อภิปรายถึงความไม่สอดคล้องและไม่ปกติของสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย โดยหลายคดีมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะเรื่องของนักกิจกรรมในประเทศไทย และนักเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่ถูกจับขังคุกทั้งที่ยังไม่ถูกตัดสินว่าผิด กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ และพลเรือนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ รวมถึงผู้ลี้ภัยชาวเมียนมาที่ถูกละเมิดสิทธิในประเทศ โดยเห็นว่า ยังมีผู้ต้องหาทางการเมืองมาก ดัชนีความเป็นประชาธิปไตยในประเทศก็ยิ่งต่ำเพราะไม่เคารพสิทธิมนุษยชนและไม่เคารพเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ข้อเสนอแนะคือ หากฝ่ายความมั่นคงอยู่เหนือกฎหมาย สามารถใช้กลไกนิติบัญญัติในรัฐสภาแก้ไขกฎหมายหรือฝากประเด็นให้สมาชิกฯ หาหรือวิธีการปฏิบัติหรือหลักการสากลซึ่งมีนักการเมืองที่เห็นต่างกันอยู่ในหลักการของประชาธิปไตยและหลักสิทธิมนุษยชน ควรใช้กลไกนอกเหนือกฎหมายหรือหลักประชาธิปไตยและหลักสิทธิมนุษยชนเพราะอาจนำไปสู่การใช้เป็นข้ออ้างของการปลุกระดมทำให้เกิดปัญหาความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงควรปิดช่องว่างไม่ให้เกิดความรุนแรงและการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพราะสิทธิมนุษยชนไม่สามารถถอยหลังได้ ขณะนี้เราไม่ได้อยู่ภายใต้รัฐบาลที่มาจากการทำรัฐประหารแล้ว เราปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย เราต้องเคารพสิทธิมนุษยชนและไม่ละเมิดผู้เห็นต่างทางการเมืองและไม่ทำร้ายบุคคลที่เป็นผู้เห็นต่าง นอกจากนี้ สมาชิกฯ ได้ขอขอบคุณ กสม. ที่ให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งรายงานฉบับนี้มีความสำคัญมาก เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักการประชาธิปไตยและการสร้างสันติภาพ ซึ่ง กสม. พยายามจัดทำรายงานให้ครอบคลุมในหลายประเด็น หลายมิติ ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งในรายงานระบุว่า ปี 2566 มีการรับเรื่องร้องเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 5 คำร้อง ลดลงจากปีก่อน 7 คำร้อง จึงตั้งข้อสังเกตถึงสภาพปัญหาที่ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ร้องเรียนต่อ กสม. มีความไม่ปลอดภัยหรือมีความเสี่ยงที่จะไม่ปลอดภัยหรือไม่ จำนวนที่ลดลงของเรื่องร้องเรียนเหล่านี้สัมพันธ์กับความรู้สึกปลอดภัยหรือไม่ปลอดภัยของประชาชนหรือไม่ และเป็นไปได้หรือไม่ว่าในพื้นที่ที่มีมาตรการด้านความมั่นคงสูงและนำโดยทหารคือ กอ.รมน. จะมีความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยเช่นนี้และทำให้เราไม่สามารถรับทราบถึงข้อเท็จจริงได้ หากเป็นเช่นนั้น รายงานฉบับนี้อาจมีช่องว่างใหญ่ที่เราไม่สามารถรู้ว่าข้อเท็จจริงที่ประชาชนกำลังเผชิญอยู่ในพื้นที่คืออะไร และมีข้อเสนอแนะสำหรับการจัดทำรายงานในปีถัดไปว่า ควรเพิ่มเติมผลตอบรับของหน่วยงานที่ได้รับข้อเสนอแนะเป็นอย่างไร ไม่เพียงแต่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น แต่ในทุก ๆ เรื่องควรมีด้วยกระบวนการติดตามของ กสม. และนอกเหนือจากการระบุเรื่องพัฒนาการหรือความก้าวหน้าแล้ว ควรระบุถึงความไม่ก้าวหน้าด้วย รวมทั้งควรมีการทบทวนการใช้กฎหมายพิเศษ โดย กสม. ควรมีข้อเสนอในเรื่องการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเหล่านั้น และมีข้อเสนอในการร่างกฎหมายที่เป็นมิตรกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากกว่านี้ แม้จะเป็นกฎหมายด้านความมั่นคงก็ตาม

ที่ประชุมรับทราบ

2.6 รับทราบรายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

เนื่องจากผู้ที่จะเข้าร่วมชี้แจงรายงานไม่สามารถมาชี้แจงรายงานต่อที่ประชุมได้ จึงขอเลื่อนการเข้าชี้แจงรายงานออกไปเป็นวันพฤหัสบดีที่ 25 กรกฎาคม 2567

2.7 รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ที่ประชุมรับทราบ

2.8 รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี 2566 และรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี 2566

เนื่องจากผู้ที่จะเข้าร่วมชี้แจงรายงานไม่สามารถมาชี้แจงรายงานต่อที่ประชุมได้ จึงขอเลื่อนการเข้าชี้แจงรายงานออกไปก่อน

2.9 รับทราบรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566

เนื่องจากผู้ที่จะเข้าร่วมชี้แจงรายงานไม่สามารถมาชี้แจงรายงานต่อที่ประชุมได้ จึงขอเลื่อนการเข้าชี้แจงรายงานออกไปก่อน

2.10 รับทราบรายงานประจำปี 2566 ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ปี 2566 เป็นปีแห่งการฟื้นตัวจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) แม้การเปิดภาคเรียนประจำปีการศึกษา 2566 จะเป็นไปตามปกติแต่การฟื้นตัวยังอยู่ในสภาพค่อยเป็นค่อยไปและไม่ทั่วถึง นักเรียนยากจนที่เสี่ยงหลุดออกจากระบบการศึกษายังคงมีจำนวนมากกว่าช่วงก่อนโควิด-19 และบางส่วนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาไปแล้ว แต่มีความต้องการเสริมทักษะการเรียนรู้ นอกจากนี้ ความแตกต่างของฐานะครอบครัว ความพร้อมของครูและหน่วยจัดการเรียนรู้ ภาวะด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต รวมถึงปัญหาสังคมและสภาพแวดล้อม ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การฟื้นฟูการเรียนรู้หรือการเสริมทักษะของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาส ทั้งสิ้น สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จึงร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีทุกภาคส่วนที่มีความพร้อมในทรัพยากร งบประมาณ บุคลากร และองค์ความรู้ ด้วยพื้นฐานของงานวิจัย และนวัตกรรม และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างโอกาสเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส รวมถึงมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบในการพัฒนาครู โรงเรียน และการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนี้

ภารกิจสนับสนุนให้เข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้

1. เด็กปฐมวัยและเด็กในช่วงชั้นการศึกษาภาคบังคับ

ในปี 2566 กสศ. ได้จัดสรรเงินอุดหนุนแบบมีเงื่อนไขหรือทุนเสมอภาคให้แก่นักเรียนกลุ่มยากจนพิเศษในภาคเรียนที่ 2/2565 จำนวน 1,280,964 คน นักเรียนกลุ่มรอยต่อ (อ.3 ป.6 ม.3 ยกเว้นสังกัด กทม.) จำนวน 330,885 คน และภาคเรียนที่ 1/2566 จำนวน 1,222,998 คน โดยเป็นการคัดกรองข้อมูลจากนักเรียนในสถานศึกษารวม 6 สังกัด แบ่งเป็น 5 สังกัดเดิมที่ดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2565 ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (บข.ตชด.) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และ 1 สังกัดใหม่คือ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) ทั้งนี้ จากการติดตามพบว่านักเรียนที่ได้รับจัดสรรทุนเสมอภาคในภาคเรียนที่ 2/2565 ร้อยละ 95.95 ยังคงอยู่ในระบบการศึกษา สำหรับนักเรียนกลุ่มยากจนพิเศษที่ต้องการเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 (หลักสูตรทวิศึกษา) ในภาคเรียนที่ 1/2566 ในพื้นที่ 7 จังหวัดนำร่อง ได้แก่ กาญจนบุรี เชียงราย ตาก แม่ฮ่องสอน ศรีสะเกษ นครศรีธรรมราช และนราธิวาส ได้มีการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นสำหรับการเรียนในระดับสูงกว่าภาคบังคับ รวมจำนวน 4,406 คน และร่วมกับหน่วยงานภายนอกรวบรวมแหล่งทุนการศึกษา พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด

2. เยาวชนในระบบการศึกษาระดับชั้นสูงกว่าภาคบังคับ

กสศ. ได้ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือให้เยาวชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับสูงกว่าการศึกษาภาคบังคับผ่านมาตรการทุนการศึกษา 3 ประเภท ได้แก่ 1) ทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง สร้างโอกาสให้เยาวชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ที่เรียนดีมีฝีมือได้ศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำทันทีหลังสำเร็จการศึกษา ในปี 2566 กสศ. สนับสนุนทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูงให้กับนักศึกษาทุนสะสมรวม 5 รุ่น 8,677 คน เป็นผู้รับทุนใหม่ (รุ่นที่ 5) 2,181 คน และเมื่อพิจารณานักศึกษาทุนผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วพบว่า ร้อยละ 82.09 มีงานทำทันทีและค่าเฉลี่ยของรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 11,983.58 บาท ซึ่งสูงกว่ารายได้เฉลี่ยของครอบครัวก่อนที่จะรับทุนประมาณ 4 เท่า อันเป็นก้าวสำคัญที่จะหลุดจากความยากจนข้ามรุ่น นอกจากนี้ ยังได้ร่วมพัฒนาต้นแบบสถานศึกษารวม 105 แห่ง จาก 50 จังหวัด เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงในกระบวนการจัดการศึกษาสายอาชีพพร้อมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอีกด้วย 2) ทุนพัฒนาเต็มศักยภาพสายอาชีพ หรือทุนพระกนิษฐาสัมมาชีพ สร้างโอกาสให้เยาวชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ที่มีผลการเรียนดีระดับประเทศ หรือนักเรียนกลุ่มช่างฝีมือ ได้รับโอกาสศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอก ตามศักยภาพในสาขาวิชาชีพที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ได้แก่ 10 สาขาอุตสาหกรรมเป้าหมาย และกลุ่มวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเทคโนโลยีดิจิทัล ในปี 2566 มีนักศึกษาทุนสะสมรวม 5 รุ่น จำนวน 142 คน เป็นผู้รับทุนใหม่ (รุ่นที่ 5) จำนวน 19 คน โดยนักศึกษาทุน 47 คนที่สำเร็จ

การศึกษาระดับปริญญาตรีไปแล้วมีงานทำและเป็นบุคลากรที่จะเป็นแรงขับเคลื่อนการศึกษาและเศรษฐกิจของประเทศ เช่น ครูอาชีพศึกษา และพนักงานในหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น 3) ทุนครูรัก(ษ์)ถิ่น สร้างโอกาสให้นักเรียนยากจนพิเศษที่มีจิตวิญญาณความเป็นครูได้รับโอกาสศึกษาต่อในคณะ ครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์และสาขาการประถมศึกษา ในปี 2566 ได้สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่เยาวชนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสสะสมรวม 4 รุ่น จำนวน 1,172 คน เป็นผู้รับทุนใหม่ (รุ่นที่ 4) จำนวน 313 คน ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสถาบันผลิตและพัฒนาครู 19 แห่ง และในอีก 5 ปี โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล ประมาณ 1,269 แห่ง ครอบคลุม 62 จังหวัด จะมีครูรุ่นใหม่กลับไปบรรจุเป็นข้าราชการครู ทั้งนี้ นักศึกษาทุนครูรัก(ษ์)ถิ่น รุ่นที่ 1 จำนวน 327 คน อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมเพื่อการบรรจุเป็นรุ่นแรก ในปีการศึกษา 2567

3. เยาวชนนอกระบบการศึกษาและประชากรวัยแรงงานผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส โดยเยาวชนนอกระบบการศึกษาและประชากรวัยแรงงาน 23,639 คน ได้รับการพัฒนาทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิตผ่านโครงการส่งเสริมโอกาสทางการเรียนรู้และพัฒนาทักษะเยาวชนและแรงงานนอกระบบ ที่มุ่งค้นหารูปแบบการศึกษาทางเลือก และพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและตลอดชีวิต เพื่อให้สอดคล้องกับความหลากหลายของบริบท ปัญหาและข้อจำกัดที่เด็ก เยาวชน และประชากรผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสต้องเผชิญ ครอบคลุมกลุ่มเปราะบาง กลุ่มแม่วัยใส กลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชน เยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

ภารกิจมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลง

1. การพัฒนาครู โรงเรียน และสถานศึกษา โดยครู นักจัดการเรียนรู้ และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 19,050 คน จากโรงเรียน 1,270 แห่ง ได้รับการพัฒนาภายใต้โครงการโรงเรียนพัฒนาตนเองและการขับเคลื่อนโรงเรียนพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นผลจากพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบผ่านโครงการโรงเรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จนในปี 2566 ได้เริ่มนำรูปธรรมความสำเร็จของโครงการโรงเรียนพัฒนาตนเองจากโรงเรียนขนาดกลางที่เข้าร่วมการพัฒนาต่อเนื่องรวม 532 แห่ง นำมาสู่การขับเคลื่อนเชิงระบบใน 3 รูปแบบ ได้แก่ การขับเคลื่อนในรูปแบบพื้นที่ เครือข่ายโรงเรียน และการขับเคลื่อนเชิงประเด็นซึ่งดำเนินการภายใต้โครงการขับเคลื่อนโรงเรียนพัฒนาตนเอง โดยเน้นประเด็นหลักที่ทุกพื้นที่ต้องเผชิญ เช่น การอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ การหลุดออกนอกระบบการศึกษา ขณะเดียวกัน กสศ. ยังได้ร่วมกับต้นสังกัดโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล มุ่งยกระดับคุณภาพโรงเรียนปลายทางของนักศึกษาทุนครูรัก(ษ์)ถิ่น 1,269 แห่ง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการปฏิบัติงานจริงของครูรุ่นใหม่ ทั้งการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียน

2. การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยมีการดำเนินงานระดับจังหวัด ต่อเนื่องจากปี 2565 จำนวน 12 จังหวัด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง พะเยา สุโขทัย พิษณุโลก ขอนแก่น

สุรินทร์ ระยอง สมุทรสงคราม สุราษฎร์ธานี สงขลา และปัตตานี และการพัฒนาจังหวัดต้นแบบเพิ่ม 3 จังหวัด ได้แก่ (1) เชียงราย ซึ่งต่อยอดจากโจทย์การพัฒนาครู โรงเรียน และระบบนิเวศทางการศึกษา ของ กสศ. (2) นครพนม ที่มุ่งบรรลุเป้าหมาย Zero Dropout เพื่อแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุด ออกจากระบบการศึกษา (3) ยะลา ที่เน้นขยายผลเครือข่ายตัวแบบระดับจังหวัดสู่จังหวัดใกล้เคียง เพื่อทดลองการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบในมิติการระดมทรัพยากรเพื่อภารกิจลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา

3. การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา โดยร่วมกับภาคีจัดทำ งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อให้เป็นรากฐานการดำเนินงานและ ตอบโจทย์เชิงนโยบายที่สำคัญ มุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ โดยมีงานวิจัย การประเมินผล และถอดบทเรียนจากการทำงานต้นแบบในพื้นที่นำร่อง รวม 22 ชำนาญ มีข้อค้นพบสำหรับการยกระดับ ผลลัพธ์การเรียนรู้จากโครงการวิจัยเพื่อพัฒนามาตรการหนุนเสริมกรอบความคิดแบบเติบโต และโครงการประเมินผลกระทบของการฟื้นฟูการเรียนรู้ของนักเรียนในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของนักเรียนในจังหวัดสมุทรสาคร การพัฒนานวัตกรรมต้นแบบและบ่มเพาะนวัตกรรมเพื่อสังคมเพื่อให้เกิดการเผยแพร่องค์ความรู้และงานวิจัย

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ รายงานฉบับนี้เป็นรายงานที่ดีมาก ผลกระทบจากโควิด-19 เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กไทยหลุดออกจาก ระบบการศึกษา แต่ขอเสนอให้ปรับข้อมูลในส่วนของกรรายงานกลุ่มเด็กยากจนพิเศษเพียงอย่างเดียว เป็นกลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงว่าจะหลุดออกจากระบบการศึกษา ซึ่งจะรวมกลุ่มเด็กยากจนและยากจน พิเศษเข้าไปด้วย นอกจากนี้ ปัญหาที่ทำให้เด็กหลุดจากระบบการศึกษาที่สำคัญคือปัญหาด้านเศรษฐกิจ จึงควรเน้นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในประเด็นการศึกษาไม่ใช่การสร้างรายได้ เนื่องจากระดับ การศึกษาเป็นตัวชี้วัดฐานะทางเศรษฐกิจที่แม่นยำที่สุด รวมทั้งมีความกังวลในเรื่องฐานะทางการเงิน ของหน่วยงาน หากทางหน่วยงานยืนยันว่าตัวเลขดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่อกรดำเนินงาน ก็จะเป็นการดี ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากนโยบายที่แก่นำรัฐบาลได้หาเสียงไว้ และได้ส่งให้ กกต. ในช่วง ของการเลือกตั้งจะเห็นได้ว่าพรรคเพื่อไทยเคยเสนอให้มีการเพิ่มงบประมาณให้กับ กสศ. ถึง 8,000 ล้านบาท แต่งบประมาณปี 2568 ที่รัฐบาลจัดทำ ได้จัดสรรงบประมาณให้กับ กสศ. อยู่ที่ 6,984 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเพียงประมาณ 1,000 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่จัดสรรให้กับ กสศ. ในปีสุดท้ายของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งในรายงานฉบับนี้ กสศ. ได้ระบุว่า ความท้าทาย หลักคือการได้รับจัดสรรงบประมาณต่ำกว่าแผน อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะ กสศ. จะได้รับการจัดสรร งบประมาณจำนวนเท่าไร เราควรมองถึงภารกิจของกองทุนในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ให้กว้างกว่าที่เคยมองและให้ครอบคลุมอย่างน้อย 5 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 คือ การปกป้องสิทธิของทุกคน ในการเข้าถึงการศึกษา โดยต้องยอมรับว่าปัจจุบันการเข้าถึงการศึกษายังไม่ฟรีจริงและเต็มไปด้วย ค่าใช้จ่ายแอบแฝง หลายครัวเรือนที่มีรายได้น้อยก็มีความเสี่ยงสูงที่อาจไม่สามารถแบกรับค่าใช้จ่าย

ดังกล่าวได้และต้องหลุดออกจากระบบการศึกษา ซึ่งเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2567 คณะรัฐมนตรีมีมติให้เพิ่มเงินอุดหนุนทุนเสมอภาคให้กับนักเรียนยากจนพิเศษ 1.2 ล้านคน จาก 3,000 บาท ต่อปี เป็น 4,200 บาท ต่อปี แต่สมาชิกฯ มีความสงสัยว่าเหตุใดจึงต้องปรับเพิ่มขึ้นเป็นขั้นบันไดและใช้เวลา กว่า 3 ปี ที่จะทยอยเพิ่มขึ้น ทั้ง ๆ ที่การปรับเพิ่มขึ้นทันทีจะใช้งบประมาณรวมกันแล้วประมาณ 1,000 - 2,000 ล้านบาทเท่านั้น โดยเห็นว่าปัญหาเรื่องการหลุดออกจากระบบการศึกษานั้นเป็นปัญหาที่รอไม่ได้ จึงไม่ควรรอถึง 3 ปี มิติที่ 2 คือ การให้ทุกคนต้องเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เข้าถึงโรงเรียน และห้องเรียนใกล้บ้านที่มีคุณภาพ เป้าหมายนี้ไม่สามารถเกิดขึ้นจริงได้หากไม่มีการปฏิรูปวิธีการจัดสรรงบประมาณหลุดออกจากการจัดสรรงบประมาณรายหัวในอัตราที่เท่า ๆ กัน และเร่งแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่มีอยู่ประมาณกว่า 15,000 แห่งทั่วประเทศ มิติที่ 3 คือ การให้ทุกคนเข้าถึงการศึกษา ทั้งทางกายและใจ ปัจจุบันปัญหาของนักเรียนไม่ใช่ว่าเข้าไม่ถึงการศึกษาแต่ปัญหาหลักคือการศึกษาที่ได้รับไม่ได้ก่อให้เกิดการเรียนรู้หรือทำให้เกิดความรู้สึกว่าเรียนแล้วคุ้มค่า โดย 1 ใน 2 ของนักเรียน มีทักษะในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ต่ำกว่าเกณฑ์พื้นฐาน 1 ใน 3 ของนักเรียนยังไม่เห็นถึงความจำเป็นของการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หลังจากเรียนจบ และ 1 ใน 5 ของนักเรียนรู้สึกเหงาโดดเดี่ยว และถูกทิ้งที่โรงเรียน ทำให้เชื่อว่านักเรียนของเราหลายคนอยู่ในสภาวะที่กายอยู่ที่โรงเรียนแต่ใจได้หลุดออกจากการเรียนรู้ไปแล้ว กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาและรัฐบาลจึงต้องมีมาตรการและนโยบายมารองรับเพื่อดึงให้เด็กเหล่านี้มีใจกลับมาสู่ระบบการศึกษา มิติที่ 4 คือ ความเสมอภาค “ก่อน” ก้าวเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยการลงทุนในเด็กปฐมวัยนั้นเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดและมีผลตอบแทนคืนสูงที่สุดและเศรษฐกิจมากกว่า 6 เท่า ซึ่ง กสศ. ทราบดีในเรื่องของการดูแลเด็กในช่วงปฐมวัยในประเทศ โดยระบุไว้ในรายงานว่า เกือบครึ่งหนึ่งของนักเรียนยากจนเป็นพิเศษของประเทศ กำลังเติบโตมาในครอบครัวแออัดหรือข้ามรุ่น ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่ได้รับความอบอุ่น และการเอาใจใส่จากครอบครัวอย่างเต็มที่จนส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ และการเรียนรู้ของเด็ก จึงมีคำถามว่า หากการลงทุนในเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำ เหตุใดคณะรัฐมนตรีจึงไม่ปรับเพิ่มเงินอุดหนุนทุนเสมอภาคในส่วนของเด็กปฐมวัยเหมือนกับที่ได้ปรับขึ้นในส่วนของเด็กประถมและมัธยมในมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2567 และเหตุใดจึงไม่ขยายเงินอุดหนุนทุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจนให้ครอบคลุมเด็กในชั้นปฐมวัยในการจัดสรรงบประมาณปี 2568 และมิติที่ 5 คือ ความเสมอภาค “หลัง” ก้าวออกจากระบบการศึกษา โลกในปัจจุบันทำให้คนในทุกช่วงวัยจำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ความเสมอภาคนั้นจะเกิดขึ้นไม่ได้หากเราไม่พยายามช่วยให้คนทุกช่วงวัยมีโอกาสทัดเทียมกันในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต สำหรับด้านสายงานอาชีพนั้น นอกจากจะส่งเสริมปัจจัยอื่น ๆ ในการให้ความรู้แล้ว ควรให้ชุดความรู้เพิ่มเติมและมีแนวทางให้เด็กสามารถวางแผนทางในอนาคตได้ รวมทั้งฝากไปยังกองทุนให้พิจารณาและเพิ่มช่องทางให้เด็กสามารถเข้าถึงกองทุนได้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับหลักสูตรให้มีความเหมาะสมต่อความต้องการของผู้ประกอบการต่าง ๆ

ที่ประชุมรับทราบ

จากนั้น ประธานฯ สั่งปิดประชุมเวลา 19.03 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 19.03 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร